

Załącznik nr 2

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

dokonanej w dniach 19/20.12.2016 r. na kierunku „architektura wnętrz”

**przeznaczonym w ramach obszaru kształcenia w zakresie sztuki, na poziomie studiów
pierwszego stopnia realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej o profilu
ogólnoakademickim**

**na Wydziale Humanistyczno Artystycznym Architektura Wnętrz w Wyższej Szkole
Humanistycznej we Wrocławiu**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący; prof. dr hab. Andrzej Głowacki członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Marek Średniawa ASP Gdańsk

2. dr hab. Ryszard Michalski WST Katowice

3. Madura Justyna, Uniwersytet Jagielloński - ekspert PKA przedstawiciel studentów

**4. mgr Grzegorz Kołodziej ekspert WSZJK ds. wewnętrznego systemu zapewnienia
jakości kształcenia**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku architektura wnętrz prowadzonym na Wydziale Humanistyczno-Artystycznym Wyższej Szkoły Humanistycznej we Wrocławiu odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2011 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

Poprzednia ocena PKA wizytowanego kierunku, która odbyła się 24.03.2011 roku, zakończyła się wynikiem pozytywnym. Wszystkie kryteria oceny (z wyjątkiem oceny badań naukowych) zostały uznane za spełnione i ocenione pozytywnie. Należy zwrócić uwagę na to, że ocena dokonana została w okresie głębokich zmian funkcjonowania szkolnictwa wyższego. Najistotniejszą była zmiana paradygmatu z przekazywania treści programowych na osiąganie zakładanych efektów kształcenia. Zmiana dokonywała się wolno (być może proces ten ciągle trwa), jej punktem zwrotnym było wprowadzenie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 października 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Tak więc poprzednia ocena dotyczyła funkcjonowania kierunku w obszarze innych uwarunkowań zewnętrznych niż obecne. Zmieniła się sama Uczelnia. Wektor zmian jest widoczny w różnicy opracowanych strategii rozwoju. Dokument z 2011 roku (Uchwała nr 3 Senatu WSH we Wrocławiu z dnia 27.09.2011 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju) oddaje bardzo dobrze ambitne dążenia Uczelni. Ma faktycznie charakter strategii opartej o koncepcję podniesienia jakości w trzech zakresach: kształcenia, badań naukowych oraz relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Analogiczny dokument z roku 2016 jest świadectwem ewidentnego regresu myśli akademickiej. Nie ma w nim mowy o podniesieniu jakości, jest mowa o „skupieniu się” na dwóch polach działania: kształceniu i relacji z otoczeniem.

Uczelnia nie zrealizowała następujących zaleceń i uwag z roku 2011/ cytaty/;

1. Zalecenie dotyczyło tego, że część recenzji *„które spełniają swoje podstawowe wymogi lecz niektóre z nich są zbyt ogólne. Ich większa merytoryczna szczegółowość wpłynęłaby niewątpliwie na lepszy poziom egzaminu końcowego.”*

2. *„Władze Uczelni powinny zwrócić uwagę na punktację ECTS dotyczącą praktyk oraz zasad dyplomowania”*

3. *„Zasady dyplomowania mimo swej ogólnej poprawności powinny być poddane ponownej analizie. Powinna być zachowana zgodność problematyki prac dyplomowych ze specjalnością projektowanie architektury wnętrz.”*

4. Dotyczył wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia aby działać spójnie

powinien zostać wdrożony z większą konsekwencją w zakresie konstrukcji oraz treści realizowanych programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia.

5.” *Wskazane jest dążenie Wydziału do powołania w najbliższej przyszłości katedr i zakładów a także dążenie do prowadzenia bardziej racjonalnej polityki kadrowej”*

6. *Sugeruje się wprowadzenie rekrutacji w oparciu o sprawdzian uzdolnień plastycznych kandydata na kierunek architektura wnętrz, który niewątpliwie należy do kierunków artystycznych.*

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia				X	
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia					X
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia				X	
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych				X	
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy				X	
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów				X	

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Kryterium 1.

Uczelnia zadeklarowała skorygowanie braku spójności pomiędzy efektami kształcenia a sylwetką absolwenta poprzez włączenie do programu studiów treści z zakresu wiedzy o człowieku i jego percepcji, a także poinformowała o przyjęciu przez Senat w dniu 6 kwietnia 2017 r. uchwały o rekrutacji, w której określono procedury postępowania kwalifikacyjnego i zasady jego przeprowadzania, przewidujące m.in. wykonanie przez kandydata na studia zadania rysunkowego i zadania plastycznego z zakresu kompozycji przestrzennej.

Ponadto Uczelnia poinformowała, iż zgodnie ze sformułowaną w raporcie powizytacyjnym sugestią od nowego roku akademickiego na ocenianym kierunku będzie prowadziła kształcenie o profilu praktycznym, bowiem „... program studiów już w swojej aktualnej wersji nastawiony jest bardziej na zajęcia o charakterze praktycznym (liczba punktów za zajęcia o charakterze praktycznym przekracza 50% ogólnej liczby punktów ECTS)”.

Wobec przedstawionych dodatkowych wyjaśnień i informacji zadecydowano o poniesieniu oceny kryterium 1 z „częściowo” na „znacząco”.

Kryterium 2.

Uczelnia podjęła działania naprawcze, które pozwoliły na podniesienie oceny kryterium 2 z „niedostatecznie” na „znacząco”. Koniecznym jest kontynuowanie działań doskonalących o czym świadczą stwierdzone przez Zespół Oceniający uchybienia.

Nie został spełniony wymóg określony w §17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), dotyczący proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów, która nie może być mniejsza niż 1:25, a wynosi 1:30.

Ponadto zgodnie z § 8 ust. 4 wymienionego rozporządzenia, uczelnia może prowadzić kształcenie o profilu ogólnoakademickim jeżeli prowadzi badania naukowe, natomiast kadra tej jednostki prowadzi jedynie własną działalność artystyczną i projektową. Stwierdzono również brak systemu wspierania rozwoju naukowego kadry. Zastrzeżenia budzi także powierzenie prowadzenia seminariów i prac dyplomowych osobom nieposiadającym dorobku artystycznego w dyscyplinie sztuki projektowej. Uczelnia odnosząc się do sformułowanych w raporcie powizytacyjnym zarzutów poinformowała o zamiarze zatrudnienia od nowego roku akademickiego trzech doktorów, z tym, że z jedną z tych osób rozmowy dotyczące zatrudnienia nie zostały jeszcze zakończone. Zapewniła również, iż obecnie prace dyplomowe są realizowane wyłącznie pod opieką specjalistów z zakresu architektury wnętrz.

Kryterium 6.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości nie jest w pełni skuteczny, co potwierdzają liczne nieprawidłowości występujące w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Uczelnia powinna dokonać oceny skuteczności systemu według opracowanych uprzednio zasad, oraz jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na prowadzonym kierunku studiów. W odpowiedzi na raport Uczelnia poinformowała o podjęciu przez Senat w dniu 11 stycznia 2017 r. uchwały w sprawie procedury projektowania i modyfikacji przyjętych efektów kształcenia oraz wytycznych dotyczących projektowania programów kształcenia i planów studiów w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu, a także działań mających na celu monitorowanie stopnia

osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych i praktyk zawodowych. Podjęte dotychczas działania naprawcze pozwoliły na poniesienie oceny kryterium 6 z „częściowo” na „znacząco”.

Tabela nr 1

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe² zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia			X		
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia				X	
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych				X	
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy				X	
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania			X		

² Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów					
--	--	--	--	--	--

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

Ocena: częściowo.

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1. Jako punkt odniesienia do oceny tego kryterium należy przyjąć uchwałę Senatu nr 3 z dnia 27.09.2011 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Uczelni. Uchwała została zastąpiona uchwałą Senatu nr 1 z dnia 29.09.2016 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Uczelni. Realizacja postanowień uchwały z 2016 roku nie miały realnego wpływu na rozwój koncepcji kształcenia ocenianego kierunku studiów (została uchwalona trzy miesiące temu). Jednak – biorąc pod uwagę

fakt, że w chwili obecnej Uczelnia prowadzi tylko jeden kierunek studiów – porównanie treści obu uchwał pozwala na zrozumienie aktualnego stanu koncepcji kształcenia.

Najważniejszym wnioskiem jaki można wyciągnąć z analizy obu dokumentów i realizowanej koncepcji kształcenia jest stwierdzenie tego, że w przypadku jednostki prowadzącej oceniany kierunek nie zrealizowano większości zamierzeń zawartych w strategii rozwoju Uczelni. Dodatkowo widoczny jest regres myśli akademickiej pomiędzy założeniami z 2011 roku a stanem Uczelni w 2016, co znalazło swoje odbicie w zapisach nowej strategii rozwoju.

Większość mankamentów i błędów funkcjonowania jednostki można byłoby uniknąć stosując się do sformułowanej w 2011 roku strategii. Dokument ten zakładał podniesienie jakości w trzech aspektach: kształcenia, badań naukowych oraz relacji Uczelni z otoczeniem.

Podniesienie jakości kształcenia zakładało między innymi wprowadzenie kursów wyrównawczych ułatwiających podejmowanie studiów. Brak takich kursów i brak weryfikacji kompetencji wejściowych powoduje trudności w osiąganiu przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Zakładano również powoływanie kierunków multidyscyplinarnych. Zamiast tego realizowane jest kształcenie na kierunku architektura wnętrz z wyraźnym dysonansem koncepcji kształcenia z wymaganiami zawartymi w efektach kształcenia obszaru sztuki (sztuk plastycznych).

Prowadzenie badań naukowych (w przypadku architektury wnętrz - działalności artystycznej), spowodowałoby w naturalny sposób spełnienie uwarunkowań prowadzenia kierunku o profilu ogólnoakademickim. Brak takiej aktywności uniemożliwia prowadzenie kierunku o tym profilu.

Biorąc pod uwagę to, że Uczelnia prowadzi tylko jeden, oceniany, kierunek studiów oraz to, że wskazane wyżej cele strategiczne nie zostały zrealizowane (wprowadzenie kursów wyrównawczych, wprowadzenie kierunków multidyscyplinarnych, weryfikacja kompetencji wejściowych, bezpośrednie przełożenie prowadzonych badań na doskonalenie procesów dydaktycznych), można jednoznacznie stwierdzić, że rozwinięta koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku nie jest zgodna z przyjętą w 2011 roku strategią Uczelni. Równocześnie odbiega od wzorców kształcenia w dyscyplinie sztuk projektowych. Można tu wymieć trzy najważniejsze: weryfikacja kompetencji kandydatów w zakresie rysunku stanowiącego podstawowe medium operacyjne pracy projektowej, kształcenie w zakresie metodyki projektowania architektury wnętrz, realizacja kształcenia kierunkowego w pracowniach, posiadających autonomiczny (niejednokrotnie autorski) program, jednostkach organizacyjnych wydziału.

1.2. W raporcie samooceny stwierdzono, że plan rozwoju kierunku koncentruje się na przekształcaniu profilu kształcenia z ogólnoakademickiego na profil praktyczny. W trakcie wizytacji, w grudniu roku akademickiego 2016/2017 kierunek funkcjonował zgodnie z założeniami profilu ogólnoakademickiego.

Senat w dniu 29.09.2016 roku zatwierdził efekty kształcenia dla kierunku studiów Architektura wnętrz na studiach I stopnia o profilu praktycznym dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2017/2018, dokument będący załącznikiem do uchwały zatytułowany „Architektura wnętrz, opis efektów kształcenia dla studiów I stopnia, profil praktyczny” zawiera treść identyczną z dokumentem „Architektura wnętrz, opis efektów kształcenia dla studiów I stopnia, profil ogólnoakademicki”, który został dołączony do raportu samooceny jednostki i stanowi załącznik do Uchwały nr 3 Senatu z dnia 24.04.2012 roku. Nowo opracowany program studiów będzie obowiązywał od roku akademickiego 2017/2018, tym samym jego wprowadzenie nie miało wpływu na zmiany w obecnie realizowanym programie studiów.

Nie można jednoznacznie stwierdzić, czy realizowany plan rozwoju kierunku jest spowodowany chęcią dostosowania do zmian dotyczących wymagań związanych z wykonywaniem zawodu architekta wnętrz, czy też z niemożnością sprostania realizacji programu o profilu ogólnoakademickim. Niewątpliwie jest odpowiedzią na ujawniane potrzeby studentów.

1.3. Senat w dniu 24.04.2012 roku podjął uchwałę nr 3 w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia studiów I stopnia dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2012/2013. Uchwała dotyczyła między innymi efektów kształcenia dla kierunku studiów Architektura Wnętrz o profilu ogólnoakademickim. Zgodnie z załącznikiem do uchwały kierunek został przyporządkowany do obszaru sztuki, dziedziny sztuk plastycznych, dyscypliny sztuki projektowe. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku zostały odniesione do efektów kształcenia w obszarze

kształcenia w zakresie sztuki (sztuk plastycznych). Zdefiniowane efekty kierunkowe K_AW_W12 oraz K_AW_W13 nie odnoszą się do wskazanej w wyżej przywołanej uchwale dziedziny sztuk plastycznych, dyscypliny sztuk projektowych. Odnoszą się do wiedzy z zakresu architektury (dziedzina nauk technicznych, dyscyplina architektura i urbanistyka). Kierunek architektura wnętrz został przyporządkowany w sposób właściwy do obszaru sztuki, nie mniej w zdefiniowanych efektach kształcenia znalazły się efekty odnoszące się do wiedzy z zakresu dziedziny nauki techniczne.

1.4. Opracowane przez jednostkę efekty kształcenia na kierunku architektura wnętrz (studia I stopnia) są takie same dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Z założenie efekty te osiągnąć są na studiach niestacjonarnych dzięki większemu nakładowi pracy własnej studentów, bez udziału nauczycieli akademickich.

Sformułowano 16 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, dzieląc je na efekty dotyczące wiedzy o realizacji prac artystycznych i wiedzy w zakresie rozumienia kontekstu sztuk plastycznych i wiedzy technicznej. Pomimo tego, że istotnie część kierunkowych efektów kształcenia dotyczy bezpośrednio wiedzy technicznej, to żaden z nich nie zawiera odniesienia do efektów kształcenia spoza obszaru sztuki. Nie zachowano zatem spójności opracowanych efektów kierunkowych z wybranymi efektami obszarowymi w zakresie sztuki (wiedza techniczna nie wchodzi w ich zakres). Sformułowano 23 kierunkowe efekty kształcenia w zakresie umiejętności. Opracowane efekty zawierają powtórzenia zakresu. Ich treści nie zostały wzajemnie zsynchronizowane. Sformułowano 15 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych. Szczególną uwagę zwraca treść kierunkowego efektu K_AW_K02 odnoszącego się do obszarowego efektu A1_K02. Wspomniany efekt obszarowy dotyczy kompetencji w zakresie samodzielnego podejmowania niezależnej pracy (co jest charakterystyczne dla twórczej postawy projektanta – architekta wnętrz), natomiast przyporządkowany mu efekt kierunkowy zakłada osiągnięcie kompetencji związanych z „przygotowaniem do podejmowania obowiązków jako pracownik w zespołach projektowych”. Efekty obszarowe w zakresie sztuki zawierają wymagania dotyczące umiejętności pracy w zespole (co zostało uwzględnione w efekcie K_AW_U13).

Szczególny rys opracowanych kierunkowych efektów kształcenia można znaleźć analizując kierunkowe efekty kształcenia dotyczące wiedzy. Efekt kształcenia A1_W10 dotyczący wiedzy w obszarze sztuki jest zdefiniowany jako wiedza dotycząca realizacji prac artystycznych związanych z kierunkiem studiów oraz wiedza dotycząca środków ekspresji i umiejętności warsztatowych pokrewnych dyscyplin artystycznych. Pracą artystyczną w dyscyplinie sztuki projektowej jest w tym przypadku projekt, realizacją pracy jest projektowanie w zakresie architektury wnętrz, wystawiennictwa, mebla. Ze zdefiniowanych przez jednostkę 16 kierunkowych efektów kształcenia dotyczących wiedzy, 7 odnosi się do przywołanego obszarowego efektu kształcenia A1_W10. W treści opisu tych efektów można znaleźć postulaty dotyczące wiedzy na temat „obrazowania myśli projektowej” i „prezentacji projektu”. I tylko raz w kontekście „wiedzy dotyczącej znaczenia mebla” znaleźć można nawiązanie do metod projektowych.

Projektowanie (w aspekcie teoretycznym – wiedzy o projektowaniu jak i w aspekcie praktycznym – umiejętności projektowania), obok wiedzy o człowieku (dla którego projektujemy) powinno stanowić podstawę studiów w dyscyplinie sztuk projektowych. Pominiecie tego pierwszego aspektu w definiowaniu efektów kształcenia wydaje się być błędem rzutującym na cały proces kształcenia projektanta – architekta wnętrz. Nawiązanie do teorii projektowania znaleźć można w opisie efektu kierunkowego K_AW_W13, który według autorów dokumentu odnosi się do efektu obszarowego A1_W13, a dotyczy dyscypliny pokrewnej czyli projektowania architektonicznego: „... wykazuje się znajomością zasad projektowania i metod formułowania czytelnego przekazu architektonicznego”.

Takie formułowanie efektów kształcenia w zakresie wiedzy powoduje to, że architektura wnętrz nie jest traktowana jako samodzielna domena twórczości (jest pozbawiona podstaw teoretycznych). W takim ujęciu może być studiowana tylko w kontekście architektury (której zasady projektowania stanowią jeden z elementów wiedzy opisanej w efektach kształcenia).

Pomimo wskazanych wyżej mankamentów (specyficznej, jak pokazano wyżej, interpretacji efektów obszarowych), efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i umożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji. Nie uwzględniają natomiast zdobywania przez studentów pogłębionej wiedzy (10 na 16 zdefiniowanych efektów odnosi się do „podstawowej wiedzy”, żaden do

wiedzy pogłębionej), nie uwzględniają również przygotowania do prowadzenia badań. Należałoby jednak podkreślić, że biorąc pod uwagę zapis Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym art.2 ust.1 pkt 30 prowadzenie badań jest równoważne twórczości artystycznej, a do tej ostatniej, w zakresie projektowania zakładane efekty się odnoszą.

1.5. Istnieje pewien brak spójności pomiędzy zakładanymi efektami kształcenia a sformułowanym przez wydział programem kształcenia. Najwyraźniej jest to widoczne w przypadku opisu sylwetki absolwenta: „Absolwent ... uzyskuje wiadomości i umiejętności niezbędne do: - kształtowania wnętrza dla ludzi, zgodnie z ich potrzebami użytkowymi, psychicznymi i biologicznymi ...”. Tymczasem kierunkowe efekty kształcenia nie przewidują zdobywania wiedzy w tym zakresie.

Z opisu ogólnej charakterystyki kierunku wynika, że projektowanie jest traktowane jako „... integracja zagadnień użytkowych, technicznych i estetycznych z uwarunkowaniami historycznymi, kulturowymi i społecznymi, ... w celu stworzenia zamierzonych komunikatów wizualnych”. Trudno zgodzić się z taką koncepcją, po pierwsze pierwiastek twórczy, tak charakterystyczny dla obszaru sztuki jest w tym przypadku zmarginalizowany, a po drugie multisensoryczny odbiór architektury zostaje sprowadzony do komunikatu wizualnego.

Kolejnym mankamentem programu jest nierównomierne „obciążenie” zakładanymi efektami kształcenia poszczególnych przedmiotów. Przykładowo przedmiot „projektowanie wnętrza mieszkalnych” współodpowiada za osiągnięcie 8 efektów kształcenia, a przedmiot „projektowanie wnętrza użyteczności publicznej” za osiągnięcie 22 efektów kształcenia. O złym rozłożeniu akcentów w programie studiów świadczy fakt, że w opisie wielu przedmiotów pojawiają się odniesienia do tych samych efektów kształcenia.

Przy przyjętym sposobie rekrutacji należy założyć możliwość uczestniczenia w programie studiów osób, które nie posiadają podstawowego warsztatu niezbędnego do realizacji zadań z zakresu projektowania architektury wnętrza. W takim przypadku oczekiwać by można położenia szczególnego nacisku na kształcenie warsztatu podstawowego (rysunek, w tym rysunek specjalistyczny, kompozycja płaska i przestrzenna oraz, co najważniejsze, podstawy i metodyka projektowania). Tymczasem proporcje, wyrażone godzinami zajęć na I roku, są następujące: rysunek, malarstwo i rzeźba – 210 godzin; historia sztuki – 105 godzin; budownictwo i konstrukcje budowlane – 150 godzin i podstawy projektowania – 75 godzin. Te dysproporcje, zwłaszcza w przypadku historii sztuki są jeszcze bardziej widoczne w programie studiów niestacjonarnych.

1.5.2. Program studiów jest zatamizowany, składa się z dużej liczby przedmiotów, brak w nim natomiast przede wszystkim metodyki projektowania architektury wnętrza oraz bloku zawierającego wiedzę o człowieku w kontekście projektowania architektury wnętrza. Scalanie pokrewnych przedmiotów lub tych, które posługują się podobnym warsztatem pozwoliłoby na stawianie studentom zadań wieloaspektowych, sprzyjających procesom studiowania i formacji zawodowej. Analiza dotycząca możliwości scalania przedmiotów pozwoliłaby uniknąć zjawiska wielokrotnego przypisywania różnych przedmiotów do tych samych efektów kształcenia. Przykładem mogą być przedmioty: projektowanie wnętrza mieszkalnych, projektowanie wnętrza użyteczności publicznej, projektowanie wnętrza miejsca pracy. Mogłyby one być scalone w przedmiot projektowanie architektury wnętrza. Pozwoliłoby to studentom, na koncentrację na metodyce projektowania i na kreacji właściwej kierunkom artystycznym, a nie na tym co jest przedmiotem projektowania.

Treści programowe są zgodne w zapisie z zakładanymi efektami kształcenia (w tej ocenie należy uwzględnić również uwagi dotyczące samych efektów kształcenia). Właściwe zapisanie treści programowych nie zapewni studentom kontaktu z zaawansowaną wiedzą właściwą dyscyplinie sztuk projektowych, a w tym architekturze wnętrza, jeżeli nie zostaną spełnione warunki oceniane w punkcie 2 niniejszego raportu.

1.5.3. Przy realizacji programu studiów stosowane są metody kształcenia dostosowane do efektów kształcenia zakładanych dla poszczególnych przedmiotów (metody podające – wykład, dyskusja; metody ekspresyjne oraz metody praktyczne w tym metoda projektu). Stosowane metody umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Dokonując analizy porównawczej metod kształcenia stosowanych na ocenianym kierunku z metodami stosowanymi na kierunkach architektury wnętrza, prowadzonych przez wydziały uczelni

artystycznych (UAP, ASP), widać wyraźnie brak zajęć umożliwiających praktyczne sprawdzenie stawianych przez studentów tez projektowych (na przykład przez możliwość zbudowania prototypu lub modelu funkcjonalnego zaprojektowanego mebla, siedziska), co jest niezbędnym elementem weryfikacji pożądaných rezultatów realizowanego procesu projektowego.

Stosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia (ekspresyjne oraz praktyczne) przygotowują studentów do realizacji prac artystycznych (co w przypadku obszaru sztuki jest równoważne z badaniami).

1.5.4. Studia na ocenianym kierunku, zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej trwają 7 semestrów. Jest to okres, który pozwala osiągnąć zakładane efekty kształcenia. Na studiach stacjonarnych przewidziano 2744 godziny zajęć zapewniających kontakt z prowadzącym, realizując te zajęcia student otrzymuje 210 punktów ECTS. Na studiach niestacjonarnych przewidziano 1848 godzin zajęć zapewniających kontakt z prowadzącym. Nakład pracy studenta, liczony średnio, jest odpowiednio wyrażony w punktach ECTS. Szczegółowa analiza pozwala na stwierdzenie odstępstw od standardowego przypisania 25 – 30 godzinom pracy studenta 1 punktu ECTS. Jednym z takich przypadków są zajęcia z rysunku, którym przypisano po 1 punkcie ECTS za każde 30 godzin zajęć z prowadzącym. W karcie przedmiotów wskazano na dodatkowe obciążenie studenta samodzielną pracą w zakresie 3 h, natomiast w praktyce (dane wynikające z przeprowadzonych rozmów z prowadzącym i studentami) obciążenie jest dużo wyższe.

Wyższe obciążenie samodzielną pracą dotyczy osób nie potrafiących rysować (nieposiadających nawet podstawowego warsztatu artystycznego) przed podjęciem studiów na ocenianym kierunku. Kompetencje w tym zakresie nie są weryfikowane w procesie rekrutacji i muszą zostać osiągnięte w trakcie studiów. Prowadzenie zajęć z rysunku, malarstwa czy rzeźby w wymiarze 2 godzin tygodniowo dla osób, które niejednokrotnie nigdy nie rysowały (co wynika z rozmów ze studentami) utrudnia (lub uniemożliwia) osiągnięcie efektów kształcenia w obszarze umiejętności w zakresie ekspresji artystycznej oraz realizacji prac artystycznych.

1.5.5. Program studiów dla ocenianego kierunku określa liczbę 210 punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów i uzyskania tytułu zawodowego licencjata. Punkty zostały przypisane do modułów i przedmiotów z wyjątkiem zajęć WF (którym nie przypisano punktów ECTS).

Łączna liczba punktów ECTS którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów dla ocenianego kierunku wynosi: dla studiów stacjonarnych 89 (co stanowi 42% - jest to niezgodne z wymogiem ustawowym 50%), dla studiów niestacjonarnych 62 (co stanowi 30%).

Łączna liczba punktów ECTS którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych dla ocenianego kierunku wynosi: dla studiów stacjonarnych 111, dla studiów niestacjonarnych 111.

Łączna liczba punktów ECTS którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym dla ocenianego kierunku wynosi: dla studiów stacjonarnych 111, dla studiów niestacjonarnych 108.

Program studiów dla ocenianego kierunku nie określa minimalnej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach niezwiązanych z kierunkiem studiów zajęć ogólnouczelnianych lub zajęć na innym kierunku studiów.

Określona w programie studiów ocenianego kierunku liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych jest większa od 5 i wynosi: dla studiów stacjonarnych 6, dla studiów niestacjonarnych 6.

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego dla ocenianego kierunku wynosi: dla studiów stacjonarnych 6, dla studiów niestacjonarnych 6.

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych dla ocenianego kierunku wynosi: dla studiów stacjonarnych 7, dla studiów niestacjonarnych 7.

Jednostka nie spełnia wymogu, stawianego kierunkom o profilu ogólnoakademickim (a jako taki jest oceniany analizowany kierunek), przypisania ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS zajęciom powiązanym z prowadzonymi na uczelni pracami artystycznymi (odpowiednik badań naukowych) (Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. W sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia §4 ust.5).

Zgodnie z tym co napisano w raporcie samooceny Uczelnia nie prowadzi działalności artystyczno-badawczej. W związku z tym żadne z prowadzonych działań nie mogą być powiązane z tego rodzaju aktywnością Uczelni. Zaznaczyć należy, że jednostka planuje zmienić profil kształcenia z ogólnoakademickiego na praktyczny.

1.5.6. W treści raportu samooceny znajduje się informacja o tym, że program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 22% ogólnej liczby 210 punktów. Tym samym jednostka nie zapewnia wymaganego w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. W sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia §4 ust.2 wymiaru 30% ogólnej liczby 210 punktów ECTS.

Program studiów przewiduje możliwość wyboru: na pierwszym roku pomiędzy modelowaniem a liternictwem i typografią (1 punkt ECTS), etyką a filozofią (2 punkty ECTS); na drugim roku pomiędzy podstawami technik graficznych a podstawami projektowania witraży (1 punkt ECTS), estetyką a filozofią (2 punkty ECTS); na trzecim roku pomiędzy malarstwem architektonicznym a rzeźbą architektoniczną (2 punkty ECTS), projektowaniem wnętrz miejsc pracy I a projektowaniem elementów wyposażenia wnętrz I (3 punkty ECTS), instalacjami w wnętrzu architektonicznym a materiałoznawstwem (1 punkt ECTS), kolorem we wnętrzu architektonicznym a dziełem sztuki we wnętrzu architektonicznym lub zielenią we wnętrzu architektonicznym (1 punkt ECTS); na czwartym roku pomiędzy projektowaniem wnętrz miejsca pracy II a projektowaniem elementów wyposażenia wnętrz II (4 punkty ECTS), rewaloryzacją i projektowaniem mebli stylowych a podstawami projektowania scenografii (2 punkt ECTS). Daje to liczbę 19 punktów ECTS co stanowi 9% ogółu 210 punktów.

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych dla poszczególnych przedmiotów na ocenianym kierunku jest prawidłowy w stosunku do określonych dla nich efektów oraz treści kształcenia. Wskazują na to zapisy zawarte w kartach przedmiotów oraz wnioski z wizytacji prowadzonych zajęć. Dotyczy to zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. W przypadku obu form studiów przyjęte są te same formy zajęć dla tych samych przedmiotów.

Tak, forma zajęć i ich organizacja umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Tak, zróżnicowanie formy zajęć dydaktycznych oraz proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom pozwalają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Tak, studenci nie są przeciążeni zajęciami ani na studiach stacjonarnych ani na studiach niestacjonarnych (na studiach stacjonarnych zajęcia odbywają się cztery razy w tygodniu i nie przekraczają 8 godzin dziennie, na studiach niestacjonarnych dwa razy w tygodniu, w tym raz 10 godzin w ciągu dnia, ale zajęć o różnej intensywności).

Odpowiedzi są twierdzące ponieważ studenci osiągają zakładane efekty, tylko że te efekty kształcenia zostały nieprawidłowo sformułowane w odniesieniu do efektów obszarowych (punkt 1.2).

Praktyka przypisywania kluczowych elementów programu kształcenia pracownikom, czyli wydzielonym ze struktury jednostkom, nie jest jedyną możliwością, ale jednak sprawdzoną i tradycyjnie funkcjonującą w obszarze szkolnictwa artystycznego. Prace projektowe studentów realizowane są w ramach pracowni, sprzyja to budowaniu spójnych bloków programowych i oddaniu realiów rzeczywistej pracy projektowej (praca w zespole). Przynależność do pracowni studentów różnych lat sprzyja również wymianie myśli i doświadczeń między nimi, co jest jednym z ważnych elementów procesu studiowania. Proponowana przez jednostkę prowadzącą oceniany kierunek studiów organizacja kształcenia w postaci przedmiotów, bez wykształconej struktury pracowni nie sprzyja, charakterystycznym dla akademickiej praktyki procesom.

1.5.8. Jednostka określiła 7 efektów kształcenia dla praktyk zawodowych (w odniesieniu do 26 efektów kierunkowych). Efekty kształcenia dla praktyk zawodowych dotyczą m. in. poszerzania wiedzy na temat specyfiki pracy w konkretnej jednostce, wyrabiania umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej w dotychczasowym procesie kształcenia, wyrabiania umiejętności realizowania własnej koncepcji projektowej, wyrabiania umiejętności pracy zespołowej, rozwijania

kompetencji społecznych związanych z pracą projektową.

Należy zmienić metodę weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla praktyk zawodowych. Przyjęta metoda weryfikacji osiąganych efektów kształcenia jedynie przez podmiot przyjmujący na praktykę nie gwarantuje porównywalności oceny ani kontroli jednostki nad rzeczywistym osiągnięciem zakładanych efektów.

Program kształcenia na ocenianym kierunku przewiduje obowiązkowe praktyki zawodowe w wymiarze 200 godzin (5 tygodni), które studenci powinni zrealizować po zaliczeniu drugiego semestru – do ukończenia semestru szóstego włącznie. Opiekun praktyki z ramienia instytucji przyjmującej studenta ocenia praktykanta jedynie za pomocą oceny wyrażonej cyfrą w skali od 2 do 5. Nie przedstawia żadnej opinii o praktykancie. W związku z tym Dziekan dokonujący zaliczenia praktyki nie ma żadnych informacji o postawie studenta poza oceną, którą de facto przepisuje do indeksu. Ponadto należy negatywnie ocenić fakt, że praktykodawcy nie są zaznajamiani z efektami kształcenia przypisanymi do praktyk, a zatem ich ocena nie odzwierciedla stopnia ich osiągnięcia przez praktykanta. W zakresie organizacji praktyk należy negatywnie ocenić fakt, że jednostka nie dysponuje zweryfikowaną bazą instytucji, które na podstawie porozumienia z Uczelnią przyjmują studentów, a jedynie wykazem podmiotów, z którymi podpisała wprowadzić listy intencyjne, ale nie wszystkie plany współpracy są aktualne, a lista zawiera instytucje, które z Uczelnią już nie współpracują i nie jest pomocna dla studentów. Pozyskiwanie miejsc praktyk dla studentów jest jeszcze bardziej istotne w obliczu zmiany profilu studiów na praktyczny. Ponadto studenci negatywnie ocenili zbyt formalizm w ocenie dopuszczalności miejsca odbywania praktyk. Uczelnia honoruje tylko biura projektowe, podczas gdy odmawia uznania praktyki w innych podmiotach, nawet jeśli opiekunem praktyki miałby być architekt wnętrz, a zadania studenta byłyby tożsame z tymi, jakie otrzymałby w biurze projektowym.

1.5.9. Jednostka nie realizuje programu kształcenia w językach obcych, nie prowadzi zajęć w językach obcych, nie ma specjalnej oferty dla studentów zagranicznych nie prowadzi również studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi. Studenci obcokrajowcy, w trakcie spotkania, opisywali trudności w realizacji programu studiów ze względu na barierę językową.

1.6.1. Jednostka, co zostało opisane w raporcie samooceny, nie prowadzi – zgodnie z decyzją założyciela Uczelni – żadnej formy testów i egzaminów wstępnych na oceniany kierunek. Należy zauważyć, że w uwagach jakie zostały przekazane jednostce po poprzedniej ocenie przez PKA w roku 2011 znalazło się zalecenie dotyczące wprowadzenia egzaminu wstępnego. Zalecenie to nie zostało zrealizowane.

Procedura taka (pominięcie chociażby sprawdzenia umiejętności rysunkowych) nie zapewnia właściwego doboru kandydatów. Architektura wnętrz związana jest z dziedziną sztuk plastycznych i dyscypliną sztuk projektowych. Studia w obszarze sztuki stawiają szczególne wymagania wobec studentów. Studenci, by móc uczestniczyć w realizacji programu kształcenia, muszą posiadać kompetencje, których osiągnięcie nie jest sprawdzane w trakcie egzaminu maturalnego. W przypadku sztuk plastycznych, w obu dyscyplinach, podstawową kompetencją umożliwiającą branie udziału w programie studiów jest posiadanie warsztatu plastycznego pozwalającego na wyrażanie za jego pomocą tego, co jest przedmiotem studiów. Brak weryfikacji umiejętności warsztatowych (choćby w zakresie rysunku) powoduje obniżenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. W raporcie samooceny znajduje się następujący zapis: *„Kierunek Architektura wnętrz ma za sobą dopiero jedną ocenę PKA, z czasów, kiedy nie istniały jeszcze podziały na profile kształcenia, stąd powyższy zapis nie może być jeszcze zastosowany w praktyce. Władze Uczelni opracowały już jednak szczegółowy regulamin potwierdzania efektów uczenia się.”* Jednostka nie dołączyła regulaminu do raportu samooceny oraz nie przedstawiła regulaminu w trakcie wizytacji, jednostka nie przeprowadzała procedur potwierdzenia efektów uczenia się .

1.7.1 Metody oceniania sprawdzania osiągnięcia i efektów kształcenia osiąganych przez studentów

na ocenianym są trafnie dobrane i skuteczne (kolokwia, egzaminy, przeglądy, prezentacje) z wyjątkiem weryfikacji osiągania efektów kształcenia w trakcie realizacji praktyk zawodowych co zostało opisane w punkcie 1.5.8. niniejszej oceny. Specyficzną metodą sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na kierunkach studiów z obszaru kształcenia w zakresie sztuki (sztuk plastycznych) są przeglądy zrealizowanych prac i prezentacje projektów. Wprawdzie jednostka nie opracowała zasad tego typu przeglądów i prezentacji (z wyjątkiem prezentacji pracy dyplomowej), ale są one w naturalny sposób organizowane przez prowadzących zajęcia w celu dokonania oceny semestralnej. Przeglądy takie dotyczą jednej grupy studentów i uczestniczy w nich prowadzący lub koordynator przedmiotu i prowadzący. Ważnym aspektem oceny jest to, że uczestniczą w niej studenci. Taki sposób weryfikacji osiągania efektów kształcenia jest ważny również ze względu na możliwość zarówno weryfikowania jak i kształcenia kompetencji społecznych.

Przeglądami o szerszym obszarze oddziaływania są organizowane na prawie egzaminu przeglądy realizacji całego cyklu kształcenia z rzeźby, rysunku i malarstwa. Bierze w nich udział większe grono nauczycieli akademickich wraz z dziekanem. Przeglądy takie organizowane są osobno dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Aktem końcowym procesu kształcenia jest obrona prac dyplomowych, która ma formę publicznego przeglądu. Daje to możliwość wszechstronnej weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym także, poprzez samą formę publicznej prezentacji, części kompetencji społecznych. W trakcie prezentacji i obrony każdy z uczestników (również osoby nie biorące udziału w pracy komisji egzaminacyjnej) ma prawo zadawania pytań. Szczegółowy tryb realizacji dyplomowej, jej recenzowania oraz oceny określony został w „Regulaminie dyplomowania Wyższej Szkoły Humanistycznej we Wrocławiu”.

Prace etapowe prezentują zróżnicowany poziom. Na skrajnych biegunach, wśród ocenianych losowo wybranych prac etapowych, leżą prace z kompozycji przestrzennej (rzeźba) z III semestru studiów stacjonarnych o nikłej wartości estetycznej, wykazujące dużą nieporadność konstrukcyjną autorów oraz, na drugim biegunie, prace z przedmiotu projektowanie elementów wyposażenia wnętrz. Te ostatnie koncepcje niosą duży ładunek inwencji i kreatywności autorów ukazując ich potencjalne możliwości. Prezentowane rozwiązania i ich przedstawienia są na dobrym i bardzo dobrym poziomie, biorąc pod uwagę semestr studiów (IV), w trakcie którego powstały.

Wizytowany kierunek architektura wnętrz reprezentuje obszar sztuki, dziedzinę sztuki plastyczne, dyscyplinę sztuki projektowe. Dlatego promotor i recenzent powinni reprezentować obszar sztuki, dziedzinę sztuki plastyczne, dyscyplinę sztuki projektowe, a niestety jest praktykowane, że promotor i recenzent reprezentują obszar nauk technicznych, dziedzina nauk technicznych / architektura i urbanistyka.

W dwóch na dziesięć wybranych prac recenzja była nazbyt lapidarna, odpowiadała jedynie na pytania jednym słowem, tak lub nie. Nie odnosząc się merytorycznie do pracy projektowej ani do pracy pisemnej. Taka opinia promotora nauk technicznych jest zbyt lakoniczna i niewiarygodna.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia został określony w „Regulaminie studiów w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu”. Karty przedmiotów zawierają szczegółowe informacje dotyczące metod weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Karty przedmiotów dostępne są dla studentów na stronie www.Uczelni. Powszechna praktyka dokonywania oceny w trakcie przeglądów prowadzonych w ramach przedmiotów pozwala na zachowanie wiarygodności i porównywalności wyników.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia opisane w kartach przedmiotów zapewniają wiarygodność i porównywalność wyników oceny. Szczególnie prezentacje oraz przeglądy sprzyjają porównywalności oraz przejrzystości i rzetelności ocen. Również zespołowe wystawy i prezentacje artystyczne poza uczelnią, są miernikiem służącym weryfikacji, jakości osiągniętych efektów kształcenia.

Studenci są informowani o uzyskanej ocenie w przypadku ustnych egzaminów i prezentacji oraz przeglądów natychmiast po przeprowadzeniu egzaminu lub prezentacji lub przeglądu; w

pozostałych przypadkach zgodnie z regulaminem studiów w ciągu trzech dni. Na wizytowanym kierunku nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Regulamin studiów reguluje również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych, podejrzenia popełnienia plagiatu oraz konieczności przeprowadzenia egzaminu komisyjnego. W trakcie rozmów ani prowadzący ani studenci nie wskazywali na jakiegokolwiek nieprawidłowości w tym względzie. Przyjęte rozwiązania są poprawne.

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku nie jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni na co wskazano w punkcie 1.1 niniejszej oceny i co jest przesłanką do obniżenia oceny w ramach kryterium 1. Opracowana przez jednostkę koncepcja zmiany profilu z ogólnoakademickiego na praktyczny, która jest istotą planu rozwoju kierunku, biorąc pod uwagę stan i sposób funkcjonowania Uczelni i Wydziału jest słuszna. Nasycanie programu elementami związanymi z praktyką zawodową jest pożądane. Natomiast, widoczne w trakcie wizytacji i szerzej opisane przy ocenie pozostałych kryteriów, tendencje do „politechnizacji” studiów nie wydają się być odpowiedzią na wymogi związane z uprawianiem architektury wnętrz ani na wymagania otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego lecz są raczej próbą poradzenia sobie z wewnętrznymi trudnościami związanymi z niemożnością realizacji programu o profilu ogólnoakademickim.

Opracowane przez jednostkę kierunkowe efekty kształcenia są niespójnym zbiorem. Analizując ich treść, można odnieść wrażenie, że zostały sformułowane przez różne zespoły i nie zostały poddane procesowi uzgodnienia treści. Zawierają mało treści związanych z wiedzą o projektowaniu architektury wnętrz, która mieści się w zakresie samodzielnej dyscypliny artystycznej sztuki projektowej wypracowała swoją własną charakterystyczną metodologię. Nie zawierają treści dotyczącej wiedzy o człowieku (a przecież ta wiedza jest wiedzą podstawową przy podejmowaniu decyzji projektowych dotyczących kształtowania przestrzeni dla człowieka właśnie przeznaczonych). Efekty kształcenia w zakresie wiedzy technicznej zostały nieprawidłowo przyporządkowane do obszarowych efektów kształcenia w zakresie sztuki, na co wskazano punkcie 1.3. Wszystko to, co opisane w niniejszym akapicie jest kolejną przesłanką do obniżenia oceny w ramach kryterium 1.

Program studiów powstał do pewnego stopnia niezależnie od zdefiniowania zakładanych efektów kształcenia. Analizując oba dokumenty i biorąc pod uwagę praktykę funkcjonowania wydziału, można przypuszczać, że program studiów rozwinął się jako pierwszy, a efekty kształcenia zostały opracowane teoretycznie i po prostu przypisane do już istniejących przedmiotów. Taki sposób projektowania programu studiów nie gwarantuje osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Program studiów jest zatowiszowany, brak w nim elementów wiedzy o człowieku i metodyce projektowania architektury wnętrz, na co wskazano w punkcie 1.5.2 i co jest kolejną przesłanką do obniżenia oceny w ramach kryterium 1.

Przy realizacji programu studiów stosowne są metody kształcenia, dostosowane do efektów kształcenia zakładanych dla poszczególnych przedmiotów, z uwagą dotyczącą braku zajęć umożliwiających praktyczne sprawdzenie stawianych przez studentów tez projektowych, na co zwrócono uwagę w punkcie 1.5.3 niniejszej oceny.

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów z uwzględnieniem uwag zawartych w punkcie 1.5.4 niniejszej oceny.

Jednostka, co zostało opisane w raporcie samooceny, nie prowadzi – zgodnie z decyzją założyciela Uczelni – żadnej formy testów i egzaminów wstępnych, pomimo tego, że stanowiło to zalecenie po poprzedniej ocenie programowej prowadzonego przez jednostkę kierunku. Stanowi to przesłankę do obniżenia oceny w ramach kryterium 1.

Program studiów dla ocenianego kierunku nie określa minimalnej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach niezwiązanych z kierunkiem studiów zajęć ogólnouczelnianych lub zajęć na innym kierunku studiów.

W przypadku studiów stacjonarnych łączna liczba punktów ECTS którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów dla ocenianego kierunku stanowi 42% ogółu punktów, co jest niezgodne z wymogiem ustawowym 50%. Jednostka nie spełniła wymogu, stawianego kierunkom o profilu ogólnoakademickim (a jako taki jest

oceniany analizowany kierunek), przypisania ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS zajęciom powiązanim z prowadzonymi na uczelni pracami artystycznymi (odpowiednik badań naukowych). Nie jest możliwe spełnienie tego kryterium w żadnej perspektywie czasu bez prowadzenia w ramach funkcjonowania Uczelni działalności artystycznej w dyscyplinie sztuk projektowych. Są to kolejne przesłanki obniżenia oceny w ramach kryterium 1.

Jednostka nie zapewnia wymaganego w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. W sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia §4 ust.2 wymiaru 30% ogólnej liczby 210 punktów ECTS, co stanowi przesłankę do obniżenia oceny w ramach kryterium 1.

Uwarunkowania określone w punkcie 1.5.7 zostały spełnione w kontekście przyjętych przez jednostkę zakładanych efektów kształcenia (z uwzględnieniem uwag zawartych w tym punkcie). Jednostka przypisała efekty kształcenia praktykom zawodowym natomiast metoda weryfikacji osiągnięcia tych efektów nie jest prawidłowa, co jest opisane w punkcie 1.5.8 niniejszej oceny.

Program studiów ocenianego kierunku nie sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia co zostało opisane w punkcie 1.5.8 niniejszej oceny i stanowi przesłankę do obniżenia oceny w ramach kryterium 1.

System sprawdzania i oceniania funkcjonujący na ocenianym kierunku studiów umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia z wyjątkiem weryfikacji osiągania efektów kształcenia w trakcie realizacji praktyk zawodowych co zostało opisane w punkcie 1.5.8. niniejszej oceny

Zalecenia

Należy rozważyć przyjęcie jednej z dwóch dróg rozwoju. Budowanie kierunku architektura wnętrz o profilu praktycznym polegający na rozbudowie programu studiów w zakresie kreacji artystycznej i teorii projektowania przy równoczesnym zorganizowaniu zaplecza warsztatowego pozwalającego na praktyczną realizację i weryfikację koncepcji projektowych. Inną drogą może być zdefiniowanie nowego kierunku, tylko częściowo leżącego w obszarze sztuki, generującego wykwalifikowaną kadrę wspierającą zespoły architektów i architektów wnętrz.

Należy uporządkować kierunkowe efekty kształcenia, tak aby tworzyły spójny zbiór niezawierający powtórzeń zakresów. Należy w planowanych efektach kształcenia uwzględnić wiedzę z zakresu ergonomii oraz metodyki projektowania architektury wnętrz.

Należy przeanalizować faktyczne obciążenie pracą studentów poza godzinami zajęć z prowadzącymi i przyporządkować odpowiednie liczby punktów ECTS poszczególnym elementom programu.

Należy opracować zasady i procedury rekrutacji zapewniające właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia w dyscyplinie sztuk projektowych.

Biorąc pod uwagę dobrą praktykę realizowaną w stosunku do przedmiotów: rzeźba, rysunek i malarstwo, należałoby określić formalne zasady przeglądów wszystkich przedmiotów stanowiących moduł przedmiotów kierunkowych i przyjąć je jako obowiązujący sposób weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia nie tylko bezpośrednio przez prowadzących ale również przez szersze grono nauczycieli akademickich (przeglądy semestralne, roczne – połączone z wystawą, przeglądy grup przedmiotów).

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

- 2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*
- 2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*
- 2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.
- 2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*
- 2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Ocena ; niedostatecznie

2.1. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

2.1

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego wizytowanego kierunku siedmiu nauczycieli akademickich, w tym: trzech z grupy samodzielnych nauczycieli akademickich oraz cztery osoby ze stopniem naukowym doktora. W teczkach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie tytułów oraz stopni naukowych przez nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego. Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Analiza obciążenia dydaktycznego pozwala na uznanie, iż wszystkie osoby spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Informacje dotyczące minimum kadrowego wizytowanego kierunku studiów zostały zweryfikowane w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on.

ZO PKA zwraca uwagę, że w odniesieniu do wizytowanego kierunku studiów nie został spełniony wymóg określony w § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, dotyczący proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów, która w przypadku wizytowanego kierunku nie może być mniejsza niż 1:25 a wynosi obecnie 1:30 .

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów ocenianego kierunku, natomiast ich liczba jest niewłaściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Tym samym warunki minimum kadrowego nie są spełnione. Do spełnienia warunków kadrowych brakuje jednego nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień doktora (lub równoważny) oraz dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze sztuki w zakresie dyscypliny sztuk projektowych.

2.2

Dorobek artystyczny oraz kwalifikacje dydaktyczne kadry tworzącej minimum kadrowe są adekwatne

do realizowanego programu na kierunku architektura wnętrz i zakładanych efektów kształcenia. Ale jak zaznaczono w raporcie samooceny cytuję *„Nie można jednak nie wspomnieć o aktualnych problemach, (które pojawiły się na początku tego roku akademickiego) ze znalezieniem odpowiedniej osoby, która mogłaby uzupełnić minimum kadrowe, w związku z brakiem spełniania kryterium proporcjonalnego.”*

Kadra nie prowadzi badań naukowych, prowadzi jedynie własną działalność artystyczną i projektową. Zgodnie z par. 5 ust. 2 rozporządzenia MNiSzW w dnia 3 października 2014 w sprawie warunków prowadzenia studiów *„Zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową lub artystyczną są prowadzone przez nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny”*. Jednak przy realizacji prac dyplomowych nie jest to przestrzegane, większość zrealizowanych prac dyplomowych jest prowadzona przez osoby nie spełniające przywołanego wymogu (wskazuje na to analiza losowo wybranych prac dyplomowych – załącznik 3 cz.2).

Główny ciężar kształcenia na kierunku architektura wnętrz powinien spoczywać na osobach legitymujących się wykształceniem (i zdobytymi stopniami akademickimi) w dyscyplinie sztuk projektowych. W przypadku osób, które zdobyły wykształcenie w innych dziedzinach, natomiast prowadzą działalność artystyczną w zakresie architektury wnętrz należy zadbać o weryfikację akademicką tego doświadczenia na przykład przez realizację pracy doktorskiej w dyscyplinie sztuk projektowych.

Nauczyciele akademicy posiadający tytuł zawodowy inżyniera, a prowadzący przedmioty z zakresu architektury wnętrz, powinni w sposobie realizacji zadań projektowych dostosować metody dydaktyczne do specyfiki projektowania w kategoriach sztuki projektowania. Należy zwrócić uwagę na etap projektu wstępnego wraz z twórczymi poszukiwaniami w formie plastycznego zapisu. Jest to ujęte w „treściach kształcenia” ale nie jest uwidocznione w projektach podstawowych, które były możliwe do wglądu.

Na wizytowanym kierunku nie są praktykowane metody polegające na kształceniu na odległość.

2.3

Wspomniane trudności w realizacji właściwej polityki kadrowej w przypadku relatywnie niewielkiego środowiska (tylko jeden kierunek studiów), doprowadziły do tego, że niektóre osoby nie chcą podejmować współpracy z uczelnią niepubliczną, prowadzącą wyłącznie działalność dydaktyczną. Jednocześnie należy wspomnieć o pozytywnych aspektach – jedna z osób w aktualnym minimum kadrowym, zatrudniona tylko w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu, z sukcesem zakończyła proces uzyskania kwalifikacji doktorskich.

Zdecydowanie słabą stroną jest konsekwentnie zła polityka kadrowa prowadzona przez jednostkę dotycząca zarówno struktury kadry jak i jej stabilności. Jednostka nie prowadzi aktywnej polityki kadrowej. Brak jest systemu wspierania rozwoju naukowego i doskonalenia kompetencji dydaktycznych. Kadre w większości stanowią nauczyciele akademicy innych uczelni realizujący w jednostce prowadzącej opiniowany kierunek tylko zadania dydaktyczne.

W ostatnich latach, intensywna kampania informacyjna programu Erasmus+ sprawiła, że więcej osób z grona dydaktyków, niż w okresach poprzednich wzięło udział w wymianie międzynarodowej. W roku akademickim 2015/2016 w programie Erasmus + wzięło udział 7 pracowników. Jednostka nie prowadzi badań naukowych. Uczelnia prowadzi jeden kierunek studiów – architekturę wnętrz. Uczelnia tym samym nie stanowi silnego ośrodka akademickiego.

2.4

Jednostka nie prowadzi badań naukowych ani działalności artystycznej w żadnej dziedzinie nauki ani nie prowadzi działalności artystycznej w dziedzinie sztuki plastycznej.

Należy zwrócić uwagę na to, że jednostka jest w trakcie przekształcania profilu kierunku z

ogólnoakademickiego na kierunek praktyczny. Fakt ten jednak nie może mieć wpływu na ocenę tego czy jednostka prowadziła badania naukowe w trakcie prowadzenia kierunku o profilu ogólnoakademickim. Należy w tym miejscu przytoczyć opinię z punktu 1.2 niniejszego raportu. Nie można jednoznacznie stwierdzić, czy realizowany plan rozwoju kierunku jest spowodowany chęcią dostosowania do zmian dotyczących wymagań związanych z wykonywaniem zawodu architekta wnętrz, czy też z niemożnością sprostania realizacji programu o profilu ogólnoakademickim.

2.5

Ponieważ jednostka nie prowadzi badań naukowych (ani działalności artystycznej) tym samym wyniki badań nie są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Jednostka nie prowadzi naukowo badawczej współpracy ani krajowej, ani międzynarodowej z innymi uczelniami.

3. Uzasadnienie

Jednostka nie spełnia wymogu określonego w § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, dotyczący proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów, która w przypadku studiów w obszarze sztuki nie może być mniejsza niż 1:25 a w przypadku ocenianego kierunku wynosi 1:30.

Na dziesięć wybranych losowo prac dyplomowych tylko w przypadku dwóch, promotorem była osoba (ta sama osoba) zaliczona do minimum kadrowego i posiadająca potwierdzony uzyskanym stopniem akademickim dorobek w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie sztuki projektowe. W pozostałych siedmiu przypadkach były to trzy osoby (które nie zostały zaliczone do minimum kadrowego) o dorobku potwierdzonym uzyskanym stopniem akademickim doktora w dziedzinie nauki techniczne w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Tym samym w przypadku prac dyplomowych nie został spełniony warunek określony w par. 5 ust. 2 rozporządzenia MNiSzW w dnia 3 października 2014 w sprawie warunków prowadzenia studiów.

Jednostka nie prowadzi aktywnej polityki kadrowej. Brak jest systemu wspierania rozwoju naukowego i doskonalenia kompetencji dydaktycznych. Kadre w większości stanowią nauczyciele akademicki innych uczelni realizujący w jednostce prowadzącej opiniowany kierunek tylko zadania dydaktyczne. Należy zaznaczyć, że prowadzenie racjonalnej polityki kadrowej było jednym z zaleceń zawartych w raporcie zespołu oceniającego PKA wizytowany kierunek w roku 2011. Zalecenie nie zostało zrealizowane.

Jednostka nie prowadzi badań naukowych (ani działalności artystycznej) związanej z dyscypliną artystyczną sztuki projektowe, do której odnoszą się efekty kształcenia ocenianego kierunku. Jednostka nie prowadzi żadnej działalności naukowo badawczej, tym samym wyniki badań nie są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

4. Zalecenia

Jednostka powinna prowadzić aktywną politykę kadrową. Powinna zapewnić odpowiednią liczbę nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dyplomy na ocenianym kierunku powinny być realizowane pod kierunkiem osób posiadających, potwierdzony uzyskanym stopniem w zakresie sztuki, dorobek w dyscyplinie sztuk projektowych. Dotyczy to również osób posiadających dorobek w zakresie architektury wnętrz i stopnie naukowe w dziedzinie nauk technicznych.

Jednostka powinna prowadzić badania naukowe i działalność artystyczną, której wyniki mogłyby wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

Ocena ; częściowo.

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

3.1.

Jednostka w raporcie samooceny przyznała, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie jest rozwinięta na satysfakcjonującym poziomie, podobnie jak ze środowiskiem akademickim Wrocławia. Podczas wizytacji opinia ta została potwierdzona w wyniku rozmów ze studentami oraz analizą przedłożonych przez Uczelnię dokumentów. Brak aktywnej współpracy z pracodawcami, u których studenci mogliby odbyć praktykę powoduje przerzucenie ciężaru poszukiwań takich instytucji na studentów. Jednostka podjęła jednak próby pozyskania z rynku informacji zwrotnej – przeprowadzona została ankieta telefoniczna z praktykodawcami mająca na celu zebranie opinii o przygotowaniu, wiedzy, kompetencjach i umiejętnościach studentów oraz oczekiwaniach pracodawców. Z przeprowadzonego badania powstało pisemne podsumowanie, zawierające listę sugestii pracodawców, w jakim kierunku należałoby ich zdaniem zmodyfikować lub uzupełnić program kształcenia na ocenianym kierunku. Podsumowanie to zostało przekazane nauczycielom akademickim, a także było dyskutowane na posiedzeniu Rady Wydziału. m.in. w wyniku tego badania do programu kształcenia wprowadzono naukę obsługi programu ArchiCad.

W strukturze Wyższej Szkoły Humanistycznej we Wrocławiu znajduje się jeden wydział – Wydział Humanistyczno – Artystyczny, który prowadzi jeden kierunek studiów – architekturę wnętrz. Uczelnia tym samym nie stanowi silnego ośrodka akademickiego. Jej działania skierowane są na zaspokojenie potrzeb i oczekiwań swoich studentów. Potrzeb definiowanych przez nich samych (w trakcie spotkania) w najprostszym sposobie: samo studiowanie tego kierunku (gdzie indziej dla niektórych niemożliwe ze względu na proces rekrutacji) i zdobycie praktycznych umiejętności zawodowych.

Tym celom podporządkowane są wszystkie działania Uczelni, w tym współpraca z otoczeniem. Odbywa się ono na trzech płaszczyznach. Jedną płaszczyzną jest współpraca realizowana dzięki kontaktom nauczycieli akademickich (pracujących w innych ośrodkach). Ta współpraca polega głównie na udziale studentów w różnego rodzaju wystawach, czasami wspólnie z nauczycielami akademickimi. Dzięki tej działalności Wydział zaznacza swoją obecność w życiu kulturalnym miasta.

Drugą płaszczyzną jest współpraca, nieposiadająca ram formalnych, realizowana dzięki kontaktom nauczycieli akademickich – praktyków. Ta współpraca ma głównie charakter opiniotwórczy w stosunku do realizowanego programu studiów.

Trzecią płaszczyzną jest współpraca związana z realizacją praktyk. Jednostka podpisała szereg umów i porozumień dotyczących odbywania praktyk. Przeprowadziła, w okresie od ostatniej akredytacji, ankietę telefoniczną z pracodawcami, u których odbywali praktykę studenci.

3.2

Kryterium nie dotyczy tego kierunku.

3. Uzasadnienie

Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji tylko w niewielkim stopniu opisanym w punkcie 3.1 niniejszej oceny

4. Zalecenia

Rekomenduje się usystematyzowanie kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wypracowanie narzędzi do pozyskiwania opinii pracodawców, sformalizowanie współpracy z praktykodawcami, wypracowanie procedury, która pozwoli uzyskać opinie i doświadczenia przełożyć na ewaluację programu kształcenia.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

Ocena: częściowo.

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

4.1

Liczba / 28 sal/, powierzchnia /4532 metrów kwadratowych/ i wyposażenie sali wykładowej, dwóch sal komputerowych, dwóch sal rysunkowych i jednej pracowni rzeźby jest odpowiednia w stopniu dostatecznym dla zajęć 3 kolejnych roczników na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych; razem 71 + 137 studentów. Wizytowana sala komputerowa posiadała 16 indywidualnych stanowisk komputerowych wraz z oprogramowaniem oraz dostępem do Internetu.

Jednak decyzją nr 6834/16 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu po zapoznaniu się z treścią protokołu kontroli sanitarnej, sporządzonego 21.10.2016 roku nr.365/HDM/16 nakazał Wyższej Szkole Humanistycznej wykonanie obowiązków o treści;

1.przedłożyć do wglądu Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu aktualne wyniki badań natężenia oświetlenia sztucznego wykonanych w pomieszczeniach dydaktycznych w oparciu o aktualne obowiązujące normy.

2. zapewnić właściwą wentylację w pomieszczeniach dydaktycznych zlokalizowanych na I piętrze budynku. Termin wykonania 31.12.2017.

Trzeba podkreślić brak komunikacji dla niepełnosprawnych, wąskie i niedoświetlone przejścia i korytarze dodatkowo zajęte przez okazjonalne ekspozycje prac studentów. Zbyt małe metrażowo

pomieszczenie administracji / sekretariatu, który dodatkowo pełni rolę szatni i „pokoju nauczycielskiego” – to również zauważalne mankamenty. Sala do zajęć rysunku i malarstwa wymaga odpowiedniego oświetlenia światłem sztucznym i dziennym; studenci proszą o zainstalowanie blend na oknach w pracowni.

Studentom brakuje także szatni oraz pomieszczenia, w którym mogliby przechować swoje prace artystyczne wielkoformatowe, gdy akurat nie mają możliwości zabrania ich do domu danego dnia. Ponadto wskazali, że sprzęt komputerowy, choć stopniowo wymieniany, jest jeszcze w części przestarzały. Niektóre komputery nie są w stanie sprawnie obsługiwać programów do projektowania czy programów graficznych, ponadto jest ich za mało i w bardziej licznych grupach studenci pracują w parach przy komputerach, co znacząco utrudnia osiąganie zakładanych efektów kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych przewidzianych dla danego przedmiotu. Jednostka nie zapewnia studentom infrastruktury do prowadzenia badań naukowych, bo też sama takich nie prowadzi.

4.2

Studenci mają dostęp do biblioteki, jednakże wskazali, że najbardziej popularne podręczniki i inne pozycje bibliograficzne są dostępne w zbyt małej liczbie egzemplarzy. Mają również problem ze zdobyciem wskazywanej przez nauczycieli akademickich starszych publikacji. Stan posiadania zasobów bibliotecznych, według zapewnień, jest w miarę możliwości uzupełniany. Nie można jednak stwierdzić, kiedy nastąpi korzystna zmiana w zasobach merytorycznych i ilościowych w zbiorach. Ponieważ brak jest dokładnego katalogu.

Brak jest również informacji o nowych publikacjach w katalogu. Dlatego nie można ocenić jaki jest dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej lektury w sylabusach.

4.3

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Adaptacja pomieszczeń do potrzeb realizacji programu funkcjonalnego jednostki prowadzącej kierunek studiów związany z dyscypliną sztuk projektowych, wymaga daleko idących ingerencji w zastaną tkankę architektoniczną. Wskazane w raporcie / nr. 6834/16 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny/ mankamenty infrastruktury świadczą o tym, że zrealizowana przez Uczelnię adaptacja nie w pełni odpowiada stawianym wymaganiom.

Pracownie rysunku i malarstwa są nie w pełni dostosowane do prowadzonych w nich zajęć. Brak w nich odpowiedniego oświetlenia (oraz zasłon na oknach). Pracownie komputerowe wyposażone są częściowo w przestarzały sprzęt nie będący w stanie obsługiwać programów wspomagających projektowanie. Jednostka dysponuje zbyt małą liczbą stanowisk komputerowych.

Jednostka nie posiada infrastruktury umożliwiającej prowadzenie badań naukowych.

Ze względu na zbyt małą liczbę egzemplarzy zalecanych publikacji i podręczników oraz nieaktualizowany katalog biblioteczny, studenci mają utrudniony dostęp do zasobów bibliotecznych.

Infrastruktura, jaką dysponuje jednostka, nie jest dostosowana do osób (studentów i nauczycieli) niepełnosprawnych.

4. Zalecenia.

Należy dostosować ciągi komunikacyjne oraz wyposażenie pomieszczeń do rozpoznanych potrzeb użytkowników. W szczególności należy poprawić układ funkcjonalny pomieszczeń administracji. Bezwzględnie należy spełnić wymagania dotyczące Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej oraz postulat przystosowania obiektu i otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym z niesprawnością ruchową.”

Należy wyposażyć pracownie specjalistyczne (komputerowe, rysunku i malarstwa) w sprzęt umożliwiający realizację zajęć jakie są w nich prowadzone. Dotyczy to przede wszystkim właściwego oświetlenia i odpowiedniej klasy sprzętu komputerowego.

Należy zbudować infrastrukturę umożliwiającą prowadzenie badań naukowych właściwych dla dyscypliny sztuk projektowych. (Zalecenie, w przypadku zmiany profilu wnioskowanego kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny powinno ulec stosownej modyfikacji).

Należy zadbać o właściwy dobór zasobów bibliotecznych do obszaru studiów. Zalecane byłoby powołanie rady bibliotecznej, której można byłoby powierzyć to zadanie. Rada biblioteczna mogłaby również być odpowiedzialna za program rozwoju biblioteki uczelnianej mający na celu przekształcenie jej w aktywną jednostkę współtworzącą program uczelni.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

Ocena ; częściowo.

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

5.1.

Opieka naukowa na ocenianym kierunku sprowadza się jedynie do opieki promotorów i nauczycieli prowadzących seminaria licencjackie nad dyplomantami. Na seminariach omawiane są ogólne zasady pisania pracy dyplomowej, a także odbywają się indywidualne konsultacje z zakresu poszczególnych tematów prac. Studenci mają możliwość wyboru opiekuna, który nie figuruje na liście nauczycieli akademickich prowadzących w danym roku seminarium dyplomowego. Zgodnie bowiem z informacjami uzyskanymi od studentów uczestniczących w spotkaniu z ZO PKA możliwa jest sytuacja, w której student uczestniczy w seminarium dyplomowym u jednego nauczyciela, a pracę pisze pod kierunkiem innego, który w danym roku nie ma grupy seminaryjnej.

Na ocenianym kierunku nie funkcjonują żadne koła naukowe, a studenci nie są zachęcani do prowadzenia badań naukowych.

Opieka dydaktyczna została przez studentów oceniona pozytywnie z pewnymi wyjątkami. Większość nauczycieli akademickich jest dostępna dla studentów również poza zajęciami dydaktycznymi podczas konsultacji oraz mailowo, a niektórzy nawet telefonicznie. Jednakże studenci wskazali, że są też i tacy nauczyciele, którzy nie tylko nie odbywają dyżurów, ale w ogóle rzadko są dostępni na uczelni, również w czasie zjazdów na studiach niestacjonarnych. Ponadto negatywnie należy ocenić fakt, że część konsultacji i dyżurów nauczycieli akademickich odbywa się w Akademii Sztuk Pięknych a nie

na terenie Wyższej Szkoły Humanistycznej. Stwarza to studentom dodatkowe trudności, gdy muszą się przemieszczać nierzadko z wielkoformatowymi pracami artystycznymi do innej uczelni tylko na konsultacje z nauczycielami akademickimi.

Studenci na spotkaniu z ZO PKA przedstawili opinię, że większość nauczycieli akademickich przejawia indywidualne podejście do studentów, udzielając w razie potrzeb porad i konsultacji, które pomagają im osiągać postępy w realizowaniu zakładanych efektów kształcenia.

W zakresie wsparcia dydaktycznego wskazać należy również negatywne opinie studentów na temat udostępniania materiałów dydaktycznych. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, że nauczyciele często i chętnie udostępniają prezentacje i skrypty w wersji elektronicznej.

Podali przykład lektoratów na których zdarza się, że dostają jeden zestaw zadań na parę, z uwagi na oszczędności Uczelni i ograniczenie liczby drukowanych kartek, podczas gdy z drugiej strony Regulamin Finansowania przewiduje wiele różnych opłat administracyjnych, w tym za wystawienie świadectwa czy przedłużenie terminu do złożenia pracy dyplomowej. Dodatkowo studenci negatywnie ocenili wysokość stypendiów, które są rzeczywiście bardzo niskie. Stypendium rektora w najwyższej przyznawanej kwocie wynosi obecnie poniżej 200 zł, najniższe 40 zł. Ponadto studenci zgłosili, że w tym roku akademickim nastąpiła pomyłka przy ogłoszeniu listy osób, które otrzymały stypendia, początkowo była ona dłuższa, a po jakimś czasie dokonano korekty i okazało się część osób jednak nie została zakwalifikowana do stypendium Rektora.

W Uczelni nie działa Biuro Karier jako osobna, wyodrębniona jednostka. Obowiązki pracownika Biura Karier pełni pracownik dziekanatu, który równocześnie zajmuje się administracyjną stroną organizacji praktyk zawodowych, a zatem nie ma możliwości by poświęcić odpowiednio dużo czasu na wspieranie rozwoju zawodowego studentów. W ramach tego okrojonego zakresu działania Biura Karier podejmowane są jednak pewne działania, takie jak umieszczanie na stronie internetowej Uczelni otrzymywanych od pracodawców ofert praktyk i pracy, a pracownik uczestniczy w największych targach pracy, by przekazywać studentom najnowsze trendy z rynku czy nowe oferty. Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

5.2

Obecnie Uczelnia ma zawartych 13 obowiązujących umów bilateralnych w ramach programu Erasmus+ oraz jest w trakcie przedłużania jeszcze jednej, czternastej. Co roku z tej oferty korzysta kilku studentów wyjeżdżających na studia zagraniczne. Wg danych przedstawionych przez Uczelnię w latach akademickich 2013/14 i 2014/15 wyjechało na studia 4 studentów, a w roku 2015/16 3. Liczba przyjeżdżających studentów w ciągu ostatnich trzech lat wzrosła od 3 do 6. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie uczestniczyli w Programie Erasmus+, ale znali osoby, które z tej oferty skorzystały i nie mają informacji, aby wiązało się to z jakimikolwiek komplikacjami związanymi z zaliczeniem przedmiotów.

Jednostka nie uczestniczy w żadnym programie wymiany krajowej.

5.3

Jednostka stara się wspierać studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim oraz otoczeniem społecznym i gospodarczym na miarę swoich skromnych możliwości. W ciągu ostatniego roku wiele spośród prac studentów zostało wyeksponowanych w ramach galerii prac w budynku Uczelni. Ponadto Władze Wydziału starają się zapewnić studentom możliwość zaprezentowania swojej twórczości na forum miasta, podczas różnego rodzaju konkursów i wystaw, jak pokazy strojów z nietypowych materiałów, które prezentowane były w Muzeum Narodowym, Arsenale czy Ratuszu. Odkryło się też kilka wystaw prezentujących prace projektowe studentów WSH (np. Muzeum Współczesne Wrocław, przestrzeń wystawiennicza centrum Europejskiej Stolicy Kultury) oraz wspólne prezentacje studentów i ich wykładowców (np. centrum kulturalne Browar Mieszczański, Galeria pod Plafonem). Studenci te możliwości oceniają jednak jako niespełniające ich oczekiwań.

5.4.

Jednostka przedstawiła informacje, z których wynika, że nie ma na ocenianym kierunku studentów niepełnosprawnych w takim stopniu by wpływało to na ich proces kształcenia. Regulamin pomocy materialnej przewiduje stypendium specjalne dla niepełnosprawnych. Nie stworzono innych procedur czy narzędzi wsparcia studentów niepełnosprawnych.

5.5.

Obsługa administracyjna przez pracownika dziekanatu została przez studentów pozytywnie oceniona, podobnie jak dostępność tej obsługi, w tym godziny pracy dziekanatu. Bardzo pozytywnie studenci wypowiadali się o kontakcie z Dziekanem Wydziału, jako z osobą, do której mogą się zwracać z wszelkimi problemami i sugestiami zmian. W kwestii obsługi z zakresu pomocy materialnej wskazali na jeden negatywny aspekt – tj. zamieszanie z listą rankingową dot. stypendium rektora, z pierwszej wynikało, że większa liczba studentów się do niego zakwalifikowała, niż miało to miejsce w rzeczywistości. W zakresie dostępu do informacji o procesie kształcenia studenci wskazali na nieaktualność treści zamieszczonych na stronie internetowej i brak bieżących ogłoszeń umieszczanych z wyprzedzeniem, jak np. odwołanie zajęć na studiach stacjonarnych.

Na ocenianym kierunku funkcjonuje wprawdzie formalnie samorząd studentów, jednakże po tym jak jego przewodnicząca zrezygnowała ze studiów, jej następczyni została wskazana przez Rektora, a nie została wybrana w wyborach. Wskazywanie członków organów samorządu studenckiego przez Władze uczelni jest niedopuszczalne.

3. Uzasadnienie

Jednostka stara się zapewnić studentom wsparcie w procesie kształcenia, jednakże np. w obszarze opieki naukowej takie wsparcie nie funkcjonuje.

W zakresie opieki dydaktycznej należy wskazać na nieprawidłowe praktyki, jak dyżurowanie nauczycieli akademickich na innej uczelni. Na pozytywną ocenę zasługuje prostudenckie i zindywidualizowane podejście większości nauczycieli akademickich do procesu kształcenia. Wsparcie rozwoju zawodowego studentów nie jest oferowane na wystarczającym, satysfakcjonujących studentów poziomie.

4. Zalecenia

-wylimitowanie praktyki organizowania konsultacji nauczycieli akademickich na ASP zamiast na WSH;

-wspieranie studentów w przygotowaniu do działalności badawczej;

-zwiększenie efektywności w zakresie umożliwiania studentom wzięcia udziału w pokazach, wystawach i konkursach zewnętrznych;

-oddanie w ręce studentów wyboru przewodniczącego samorządu studenckiego;

-wspieranie studentów w procesie kształcenia również poprzez udostępnianie im materiałów niezbędnych do nauki z uwzględnieniem faktu, iż ponoszą oni opłaty za usługi edukacyjne oraz opłaty administracyjne.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę, jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania, jakości kształcenia, umożliwiając systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

- 6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*
- 6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*
- 6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie, jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach
- 6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Ocena ; częściowo

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

6.1.

Polityka jakości realizowana w Uczelni jest częścią Strategii jej rozwoju na lata 2016-2020 (uchwała nr 1 Senatu z dnia 29 września 2016 r.). Wyższa Szkoła Humanistyczna stawia sobie za cel główny przygotowywanie młodych kadr, zdolnych sprostać współczesnym, wciąż dynamicznie zmieniającym się wymogom krajowego i europejskiego rynku pracy. Podstawowymi zadaniami strategicznymi są:

- realizacja i doskonalenie kształcenia na kierunku architektura wnętrz, w tym pilne opracowanie programu i planu studiów o profilu praktycznym, na którym kształcenie powinno rozpocząć się w roku akademickim 2017/2018;
- dbałość o rozwój kadry dydaktycznej i personelu administracyjnego;
- systematyczne doskonalenie sal dydaktycznych i uzupełnianie zasobów bibliotecznych;
- pogłębianie współpracy z otoczeniem gospodarczym w celu uatrakcyjnienia i wzbogacenia oferty dydaktycznej o walory praktyczne;
- pogłębianie współpracy z partnerskimi uczelniami zagranicznymi, w szczególności w zakresie organizacji wspólnych projektów, warsztatów itp. oraz popularyzacji idei programu Erasmus+ w gronie studentów i nauczycieli akademickich;
- zainicjowanie bardziej pogłębionej współpracy ze środowiskiem pracodawców, w szczególności w zakresie wspólnych działań w odniesieniu do tworzenia i doskonalenia programów kształcenia;
- tworzenie warunków aktywizacji i upowszechniania studenckiej działalności samorządowej.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia został przyjęty uchwałą nr 2 Senatu z dnia 7 marca 2013 r., a następnie zmieniony uchwałą nr 5 Senatu z dnia 29 września 2014 r. Nadzór nad funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie ogólnouczelnianym sprawuje Rektor. Za wprowadzenie i sprawne funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia odpowiada Zespół ds. Jakości Kształcenia. Z uwagi na fakt, że WSH we Wrocławiu jest Uczelnią jednowydziałową, prowadzącą jeden kierunek studiów, wszystkie cele i zadania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia realizowane są na poziomie ogólnouczelnianym. Zgodnie z uchwałą Senatu System obejmuje w szczególności:

- politykę i procedury zapewniania jakości kształcenia na Uczelni;
- zasady rekrutacji na studia;
- analizę i doskonalenie programów kształcenia;
- system weryfikacji efektów kształcenia;
- zasady zapewnienia wysokiego poziomu kadry dydaktycznej;
- ocenę procesu kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- badanie opinii studentów, słuchaczy studiów podyplomowych o prowadzonych zajęciach

dydaktycznych i obsłudze procesu kształcenia przez jednostki ogólnouczelniane i administrację;

- badanie kariery zawodowej absolwentów w celu doskonalenia procesu kształcenia;
- badanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do rynku pracy zawodowej i wykorzystywanie ich w procesie tworzenia i doskonalenia programów kształcenia;
- zasady monitorowania, przeglądu i podnoszenia poziomu i jakości wyposażenia niezbędnego do nauki (m.in. bibliotek, komputerów z dostępem do Internetu) oraz środków wsparcia dla studentów (np. biuro karier);
- zasady gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat kształcenia.

Szczególnie istotną rolę w funkcjonowaniu Systemu pełni Zespół ds. Jakości Kształcenia. Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami do zadań tego gremium należy:

- opracowywanie i wdrażanie procedur służących zapewnianiu i doskonaleniu jakości kształcenia;
- sporządzanie corocznych raportów z oceny w zakresie jakości kształcenia;
- analizowanie wyników oceny jakości kształcenia;
- ocena jakości kształcenia w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu;
- przedstawianie Radzie Wydziału corocznych sprawozdań na temat jakości kształcenia i funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Jednostce, które po pozytywnym zaopiniowaniu przez Dziekana przedkłada się Senatowi Uczelni.

Zastrzeżenia ZO wzbudza skład Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Jego członkami są: Dziekan Wydziału – jako przewodniczący, Kierownik Studiów Podyplomowych, nauczyciel akademicki będący opiekunem merytorycznym kierunku studiów, przedstawiciel Biura Karier oraz przedstawiciel studentów wskazany przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego. Zdaniem ZO należy włączyć do ww. gremium większą liczbę osób niepiastujących funkcji kierowniczych, co z pewnością przyczyni się do wdrożenia w działania WSZJK liczniejszej grupy reprezentantów kadry oraz zapewni inne spojrzenie na pewne aspekty kształcenia na wizytowanym kierunku, być może odmienne od perspektywy osób funkcyjnych.

6.1.1

Uczelnia nie opracowała dotychczas zasad projektowania efektów kształcenia i ich zmian. Ponadto ZO zwraca uwagę, że organ kolegialny Uczelni (Senat) nie ustalił dotychczas wytycznych dotyczących programów, w tym planów studiów, które zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt. 2 uchwała rada podstawowej jednostki organizacyjnej Uczelni. Należy również podkreślić, że w Uczelni nie ukształtowała się trwała i uporządkowana praktyka odnosząca się do projektowania efektów kształcenia i ich zmian. W toku wizytacji ZO ustalił, że prace programowe koordynowane są przez Dziekana oraz opiekuna merytorycznego kierunku, którzy na bieżąco konsultują się z nauczycielami akademickimi oraz przedstawicielami studentów. Należy podkreślić, że ZO zidentyfikował zmiany w programie studiów wynikające z wewnętrznych dyskusji, np. zrezygnowano z modułu *technologia informacyjna*, wprowadzono do programu moduł *komputerowe wspomaganie projektowania I*, którego treści kształcenia związane są z nauką obsługi programu komputerowego *ArchiCad*. Nie zmienia to jednak faktu, że istotną słabością dotychczasowych nieformalnych rozwiązań jest brak przejrzystej, uporządkowanej i trwałej praktyki odnoszącej się do projektowania efektów kształcenia i ich zmian. Należy zwrócić uwagę, że brak przejrzystości określonych kompetencji, etapów postępowania, częstotliwości i zasad przeglądów programów, w tym planów studiów, a także warunków, jakie powinien spełniać program kształcenia, negatywnie wpływa na efektywność Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Podczas spotkania z ZO przedstawiciele Zespołu ds. Jakości Kształcenia, w tym Dziekan Wydziału, nie potrafili wyjaśnić, w jaki sposób w praktyce przebiega proces projektowania efektów kształcenia i ich zmian. Podczas spotkania z ZO przedstawiciele Jednostki wskazali, że powyższe wynika m.in. z dokonanych w bieżącym roku zmian personalnych na stanowisku Dziekana oraz w składzie Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Zdaniem ZO wyżej opisana sytuacja ukazuje słabość dotychczasowych nieformalnych działań, których skutkiem w przypadku

nagłych zmian personalnych jest brak wiedzy istotnych organów Jednostki w zakresie praktykowanych rozwiązań, co uniemożliwia ich rzetelną ocenę monitorowanie i doskonalenie.

Udział studentów w procesie projektowania efektów kształcenia obecnie jest iluzoryczny. Formalnie przedstawiciele studentów znajdują się w składzie senatu Uczelni i Rady Wydziału oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W praktyce jednak, zapytani o to jakie postulaty podnoszą w ramach tych gremiów, wskazali jedynie na zmianę nazwy Uczelni, natomiast żadnych zmian w zakresie programu kształcenia czy organizacji procesu kształcenia nie proponowali. Ponadto przedstawicielka samorządu zapytana o udział w pracach gremium zajmującego się jakością kształcenia przyznała, że nie uczestniczy i nie wie, by ktokolwiek ze studentów uczestniczył, mimo, iż formalnie jest w składzie tego Zespołu. Ponadto Zespół ds. Jakości nie pracuje w swoim regulaminowym składzie, co potwierdzają wyjaśnienia władz Uczelni na wizytacji, że niektóre decyzje leżące w kompetencjach Zespołu, jak np. typowanie nauczycieli do oceny studenckiej, podejmował jednoosobowo Dziekan. Po drugie ustalenia poczynione podczas wizytacji wskazują, że jedyny udział przedstawicieli studentów w działalności projakościowej polega na nieformalnych rozmowach studentów z nauczycielami akademickimi lub z Dziekanem. Tłumaczyć można to w ten sposób, że przewodnicząca samorządu została powołana do Zespołu ds. Jakości Kształcenia dopiero w październiku 2016 r. Niemniej jednak przepływ informacji i doświadczeń powinien być szybszy. Zwłaszcza, że jak wynika z wyjaśnień uzupełniających władz Jednostki, w poprzednich latach przewodniczący samorządu studentów był obecny na spotkaniach dotyczących projektowania programu kształcenia i efektów kształcenia, a kwestie te były z nim konsultowane. Wygląda więc na to, że kryzys kadrowy z poprzedniego roku akademickiego odbił się również na współpracy z przedstawicielami studentów. Obecny Dziekan Wydziału intensywnie pracuje nad tym, by zmienić tę sytuację, jednakże proces jest jeszcze w toku. Brak spisanych procedur utrudnia odbudowywanie prawidłowych relacji.

6.1.2.

W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zidentyfikowano działania odnoszące się do monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Jedną z najważniejszych w odniesieniu do kierunków prowadzonych w ramach obszaru sztuki form monitorowania stopnia realizacji efektów kształcenia jest ocena indywidualnych osiągnięć studenta. Egzaminy z poszczególnych zajęć odbywają się w formie pisemnej, ustnej, a w przypadku weryfikacji efektów artystycznych mają postać prezentacji wykonanych prac. Podczas wizytacji przedstawiciele Jednostki podkreślali, że regularnie prowadzone są nieformalne konsultacje Dziekana i opiekuna merytorycznego kierunku z nauczycielami akademickimi, podczas których dyskutowane są trudności z realizacją efektów kształcenia. Od roku akademickiego 2012/2013 Dziekan corocznie przedkłada Radzie Wydziału ocenę zakładanych efektów kształcenia, która obejmuje m.in. informacje dotyczące przeprowadzonych przeglądów oraz udziału studentów w konkursach, wystawach, projektach i innych formach aktywności pozauczelnianej. Elementem oceny efektów kształcenia dokonywanej przez Dziekana są również wnioski wynikające z opinii studentów wyrażonych za pośrednictwem procesu ankietyzacji oraz podczas nieformalnych rozmów, a także wnioski z hospitacji zajęć. Dodatkowo w roku akademickim 2013/2014 Biuro Karier przeprowadziło wśród praktykodawców wywiady telefoniczne, których celem było pozyskanie ich opinii nt. przygotowania studentów do realizacji zleconych zadań i ew. sugestii doskonalących w tym zakresie. Analiza dokonana przez ZO wskazuje, że głównym wnioskiem sformułowanym przez Jednostkę w wyniku ww. działań jest stwierdzenie o konieczności dalszego uprzączyniania procesu kształcenia, w tym poprzez uruchomienie od roku akademickiego 2017/2018 kształcenia w ramach profilu praktycznego. ZO zwraca uwagę, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia nie uwzględnia monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych. Zdaniem ZO podjęcie takich działań jest szczególnie istotne w kontekście stwierdzonych podczas wizytacji trudności w osiąganiu przez studentów efektów kształcenia, np. w odniesieniu do przedmiotu historia sztuki odnotowuje się stałą tendencję – ok. 50% studentów nie uzyskuje zaliczenia w pierwszym terminie egzaminacyjnym. Jednostka nie opracowała rozwiązań, które służyłyby monitorowaniu takich trudności w celu doskonalenia stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Odnosząc się do procesu dyplomowania, należy

stwierdzić, że tematyka prac dyplomowych wynika z ustaleń pomiędzy promotorami i studentami. Następnie zgłoszone tematy zatwierdzane są przez Dziekana. W toku wizytacji ZO ustalił, że tematyka niektórych prac dyplomowych nie wpisuje się w pełni w kształcenie na kierunku architektura wnętrz. W związku z powyższym należy stwierdzić, że dotychczas stosowane rozwiązania wymagają refleksji i doskonalenia.

Jednostka nie monitoruje stopnia osiągania efektów kształcenia ani w zakresie przedmiotów realizowanych w Uczelni, ani w zakresie praktyk zawodowych.

6.1.3.

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć opiera się na rozwiązaniach określonych w Regulaminie Studiów. Szczegółowe zasady weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia określone są w sylabusach oraz stosownej dokumentacji odnoszącej się do procesu dyplomowania oraz praktyk zawodowych. Analiza *ex ante* doboru form i metod weryfikacji efektów kształcenia przeprowadzana jest w formie przeglądu przygotowanych sylabusów. Należy podkreślić, że w odniesieniu do monitorowania *ex post* metod weryfikacji efektów artystycznych na wizytowanym kierunku funkcjonują rozwiązania wynikające z tradycji kształcenia w obszarze sztuki, np. organizowane są przeglądy, podczas których prezentowane i poddawane dyskusji są prace studentów. Dyskusja na temat jakości prac stanowi informację zwrotną odnoszącą się do prawidłowości procesu weryfikacji artystycznych efektów kształcenia. Również bezpośrednie kontakty student – nauczyciel akademicki – Władze Wydziału pozwalają na ocenę metod weryfikacji efektów kształcenia. Należy zatem stwierdzić, że analiza osiągnięć studentów oraz ocena metod weryfikacji artystycznych efektów kształcenia jest prowadzona na bieżąco. Zespół Oceniający zwraca jednak uwagę, że w ramach WSZJK nie są prowadzone działania związane z monitorowaniem *ex post* metod weryfikacji efektów kształcenia odnoszących się do przedmiotów teoretycznych, np. analiza prac etapowych lub pytań egzaminacyjnych w kontekście trafności ich doboru w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia.

Odnosząc się do zapobiegania plagiatom, należy stwierdzić, że Jednostka podejmuje działania w tym zakresie. Kandydaci na studia zapoznawani są z obowiązującym w Uczelni Regulaminem zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz zasad ich komercjalizacji, ponownie kurs z tego zakresu prowadzony jest na VII semestrze w ramach zajęć prawo dla projektantów. Zgłoszenia o możliwości popełnienia plagiatu są każdorazowo wnikliwie analizowane. Dotychczas jednak nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego w tym zakresie.

Co roku dziekan jako przewodniczący Zespołu ds. Jakości Kształcenia składa przygotowuje dokument zatytułowany *Ocena zakładanych efektów kształcenia i ich weryfikacji za rok akademicki ... dokonana w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, na podstawie prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia*, w którym sprawozdaje działania podjęte w celu ewaluacji programu kształcenia, z uwzględnieniem ankiety oceny pracowników przez studentów, hospitacje, kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym, postulaty zgłaszane przez studentów. Należy przy tym zauważyć że opracowanie z roku 2015/16 jest mniej szczegółowe i nie tak wnikliwe jak to z roku 2014. Podobne tendencje spadkowe widać w wymianie poglądów między władzami a przedstawicielami studentów.

6.1.4

W raporcie samooceny (s. 31) Jednostka zadeklarowała, że opracowano regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Należy jednak podkreślić, że do wiadomości ZO nie przedstawiono żadnej dokumentacji, która potwierdzałaby taki stan rzeczy, w tym uchwały Senatu w sprawie potwierdzania efektów uczenia zdobytych poza systemem studiów. Należy podkreślić, że w związku z art. 44 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1198), Senat Uczelni powinien podjąć uchwałę w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów do dnia 30 czerwca 2015 r. Tematyka potwierdzania efektów uczenia się nie została w Uczelni objęta działaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

6.1.5.

W zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów Jednostka dwukrotnie przeprowadziła proces ankietyzacji skierowany do tej grupy interesariuszy. Kwestionariusz wysyłany był do absolwentów za pośrednictwem poczty elektronicznej rok po zakończeniu studiów. Zwrotność ankiet była na tyle niska (ok. 10%), że uznano je za niereprezentatywne. Ponadto odnotowano problemy ze skutecznością udostępniania absolwentom narzędzia badawczego z uwagi na częste zmiany adresów poczty elektronicznej. Ze względu na ww. trudności Jednostka zrezygnowała z badania, zamiast je doskonalić i tym samym przerwała proces badania zaplanowany na trzy etapy – rok, trzy lata i pięć lat po zakończeniu studiów. Zaprojektowany kwestionariusz ankietowy uwzględnia pytania o sytuację zawodową absolwenta oraz szereg opinii o programie kształcenia z prośbą, by absolwent się do nich odniósł zgodnie ze swoimi doświadczeniami i odczuciami. Zdaniem ZO dla ankietowanych mogło to być mało intuicyjne, gdyż mieli się wypowiadać odnośnie do twierdzeń zawierających sugestie, np. program moich studiów w zbyt małym stopniu uwzględniał wymagania pracodawców; praktyki na studiach pozwoliły mi zdobyć ważne umiejętności zawodowe. W kwestionariuszu przewidziano 5 wariantów odpowiedzi: zdecydowanie się zgadzam, raczej się zgadzam, nie mam zdania, raczej się nie zgadzam, zdecydowanie się nie zgadzam. Zdaniem ZO rezygnacja z badania losów zawodowych absolwentów, negatywnie wpłynie na ewaluację programu kształcenia pod kątem jego zgodności z oczekiwaniami rynku pracy, co jest szczególnie istotne w kontekście planowanego rozpoczęcia kształcenia w ramach profilu praktycznego. Jednocześnie należy podkreślić, że przedstawiciele Jednostki mają świadomość powyższego, dlatego pozytywnie ocenia się rozpoczęcie działań, których celem jest włączenie Uczelni do programu Absolwent. Program powstał w ramach projektu Kuźnia Kadr 7 współfinansowanego przez Unię Europejską, zaś jego głównym celem jest rozwijanie relacji absolwent – uczelnia – biznes oraz zwiększenie atrakcyjności absolwentów na rynku pracy.

6.1.6.

Zasady i tryb dokonywania oceny okresowej nauczycieli akademickich zostały określone w Statucie Uczelni oraz w uchwale nr 5 Senatu z dnia 4 października 2013 r. Przy dokonywaniu oceny bierze się pod uwagę wyniki hospitacji, które przeprowadza bezpośredni przełożony oraz opinie studentów wyrażone za pośrednictwem anonimowego procesu ankietyzacji. Przy dokonywaniu oceny podstawowymi kryteriami są: poziom i aktualność przekazywania treści nauczania, rzetelność wykonywania obowiązków dydaktycznych, umiejętność w nawiązywaniu kontaktów ze studentami, publikacje naukowe i dydaktyczne pod afiliacją WSH we Wrocławiu, przestrzeganie prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności intelektualnej, osiągnięcia organizacyjne, w szczególności sprawowanie funkcji kierowniczych, udział w organach kolegialnych, komisjach, zespołach itp. Zgodnie z § 4 załącznika do uchwały Senatu podstawą oceny jest przedstawiany przez nauczyciela akademickiego całokształt osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych za oceniany okres, zawarty w arkuszu oceny. Zdaniem ZO dotychczasowe kryteria nie w pełni odpowiadają specyfice kierunku architektura wnętrz z uwagi na nieuwzględnienie w ocenie nauczycieli akademickich ich działalności artystycznej. Jednocześnie należy stwierdzić, że Wydział przeprowadza analizę otrzymywanych wyników i w przypadku konieczności podejmuje stosowne działania naprawcze (np. rozmowy doskonalące z nauczycielami, zmiany w obsadzie zajęć).

Pomimo wskazania w uchwale wprowadzającej Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, że obejmuje on zasady zapewnienia wysokiej jakości kadry dydaktycznej, należy stwierdzić, że praktyka funkcjonowania Systemu nie uwzględnia monitorowania, oceny i doskonalenia prowadzonej polityki kadrowej. ZO zwraca uwagę, że w odniesieniu do wizytowanego kierunku studiów nie został spełniony wymóg określony w § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, dotyczący proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów, która w przypadku wizytowanego kierunku nie może być mniejsza niż 1:25. Należy wskazać, że przedstawiciele Jednostki są świadomi ww. uchybienia, co podkreślono w raporcie samooceny. Z punktu widzenia ZO może to świadczyć

o poddawaniu analizie składu minimum kadrowego, nie zmienia to jednak faktu, że polityka kadrowa w obecnym kształcie doprowadziła do niespełniania jednego z wymogów w tym zakresie. Biorąc powyższe pod uwagę, Jednostka powinna niezwłocznie podjąć działania naprawcze oraz opracować i wdrożyć rozwiązania, które umożliwią skuteczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie tego obszaru. Monitorowanie opinii studentów na temat kadry wspierającej proces kształcenia odbywa się poprzez bezpośrednie kontakty student – nauczyciel akademicki – Władze Wydziału, które z uwagi na specyfikę wizytowanego kierunku przyczyniają się do bieżącej wymiany opinii. Podczas spotkania z ZO studenci jednoznacznie pozytywnie odnieśli się do jakości obsługi administracyjnej świadczonej przez pracowników dziekanatu.

6.1.7

Studenci co semestralnie poddawani są ankietyzacji, której celem jest ocena nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Podczas każdej edycji badania oceniani są nauczyciele wskazani przez Dziekana, którzy w danym roku podlegają okresowej ocenie, której element stanowią z kolei opinie wyrażone przez studentów. W efekcie analizy uzyskanych opinii studentów w Jednostce podejmowane są działania naprawcze, m.in. w postaci rozmów z osobami, które uzyskały słabsze wyniki czy zmiany w obsadzie zajęć. Skuteczność działań doskonalących jest badana w kolejnych cyklach ankietyzacji. Na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej ZO należy podkreślić, że odnotowano poprawę ocen nauczycieli, co do których wcześniej studenci zgłaszali za pośrednictwem ankietyzacji zastrzeżenia. Ponadto wnioski z procesu ankietyzacji zamieszczane są w rocznym sprawozdaniu Zespołu ds. Jakości Kształcenia, wraz z uwzględnieniem nazwisk nauczycieli słabiej ocenionych. Warto podkreślić, że w każdym kolejnym raporcie następuje odniesienie do ocen tych osób z informacją, czy nastąpiła poprawa. Niektóre problemy wskazane przez studentów są rozwiązywane na bieżąco, np. studenci wskazali, że jeden z nauczycieli akademickich nie odrabia odwoływanych zajęć, w związku z tym wyznaczono i zrealizowano zajęcia w dodatkowych terminach.

6.1.8.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia ocenę zasobów materialnych. Wszyscy nauczyciele akademicy, w szczególności prowadzący przedmioty wymagające dodatkowego wyposażenia, sprzętu etc. na bieżąco monitorują stan zasobów materialnych i zgłaszają zapotrzebowanie do Władz Uczelni. W wyniku podejmowanych działań stwierdzono nieprawidłowości polegające na używaniu starszych wersji niektórych aplikacji, następnie zainicjowano proces aktualizacji oprogramowania. Dodatkowo dwukrotnie zrealizowano kompleksową kontrolę wyposażenia meblowego i sprzętowego (w roku akademickim 2012/2013 oraz 2015/2016). Drugi z przeprowadzonych przeglądów wykazał pewne braki, szczególnie w odniesieniu do złego stanu części sprzętu w pracowniach malarskich oraz niewystarczającej liczby szaf do przechowywania projektów w niektórych pomieszczeniach. W związku z powyższym część sztalug malarskich postanowiono usunąć, inne poddano naprawie, uzupełniono stan, zaś niektóre sale wyposażono w nowe szafy. Monitorowanie opinii studentów na temat zasobów materialnych oraz środków wsparcia odbywa się przede wszystkim poprzez bezpośrednie kontakty student – nauczyciel akademicki – Władze Wydziału, które z uwagi na specyfikę wizytowanego kierunku przyczyniają się do bieżącej wymiany opinii. Należy jednak podkreślić, że w zakresie dostosowywania środków wsparcia do potrzeb studentów System nie jest w pełni skuteczny, np. nie wyeliminowano praktyki organizowania konsultacji przez niektórych nauczycieli akademickich poza siedzibą Uczelni.

6.1.9.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. ZO otrzymał do wglądu w toku wizytacji sprawozdania dotyczące jakości kształcenia autorstwa Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Sprawozdania za każdy rok akademicki dotyczące jakości kształcenia obejmują m.in. ocenę kadry, wnioski z ankietyzacji prowadzonej wśród studentów, wnioski z hospitacji, ocenę infrastruktury czy też dziekanatu oraz działu finansowego. Należy również podkreślić, że sprawy związane z dydaktyką i jakością kształcenia są poruszane, analizowane i rozstrzygane na posiedzeniach Rady Wydziału. Efekty obrad są odnotowywane w protokołach Rady Wydziału

i archiwizowane w Dziekanacie. Ważnym elementem analizowania, gromadzenia i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia jest również coroczna ocena zakładanych efektów kształcenia prezentowana przez Dziekana podczas ostatniego posiedzenia Rady Wydziału w każdym roku akademickim. ZO zwraca jednak uwagę, że System na obecnym etapie rozwoju nie uwzględnia jeszcze wielu spośród elementów budujących jakość kształcenia, co powoduje, że gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia nie może zostać uznane za kompleksowe.

6.1.10.

Informacje o programie i procesie kształcenia w sposób zwyczajowy są udostępniane na stronie internetowej Uczelni, a także za pośrednictwem dziekanatu. Wykorzystywaną metodą informowania są również tablice informacyjne znajdujące się na terenie Uczelni. Studenci mają dostęp do programów studiów, sylabusów, efektów kształcenia, druków umożliwiających obsługę w zakresie pomocy materialnej oraz innych spraw administracyjnych. Wydział ponadto upowszechnia ulotki/informatory dotyczące wystaw oraz plakaty informujące o różnych wydarzeniach, w tym artystycznych. Odnosząc się do monitorowania tego obszaru, należy wskazać, że przyjętą metodą jest reagowanie na wątpliwości, zapytania czy trudności zgłaszane przez studentów.

6.2

Informacje zamieszczone w raporcie samooceny, przeprowadzona wizytacja, w tym rozmowy z Władzami Wydziału, nauczycielami akademickimi i studentami pozwalają stwierdzić, że Jednostka nie dokonała dotychczas kompleksowej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. ZO zwraca uwagę, że dotychczas nie zostały opracowane zasady postępowania w tym zakresie.

3.Uzasadnienie

W odniesieniu do wizytowanego kierunku identyfikuje się działania zorientowane na monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, choć Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia wymaga dalszej refleksji, doskonalenia, w tym opracowania i wdrożenia niektórych procesów. System nie jest jeszcze kompleksowy w odniesieniu do uwzględnionych w nim elementów, np. ze względu na nieobjęcie jego funkcjonowaniem projektowania efektów kształcenia i ich zmian czy też prowadzonej polityki kadrowej. Analizując skuteczność Systemu, należy stwierdzić, że jest ona częściowa. ZO zwraca szczególną uwagę w tym zakresie na uchybienia formalne stwierdzone podczas analizy proporcji liczby nauczycieli zgłoszonych do minimum kadrowego do liczby studentów wizytowanego kierunku, niepodjęcie przez Senat uchwały dotyczącej potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów, niezidentyfikowanie tematów prac dyplomowych, które nie wpisują się w pełni w kształcenie na kierunku architektura wnętrz czy też, w odniesieniu do środków wsparcia dla studentów, niewyeliminowanie praktyki organizowania konsultacji przez niektórych nauczycieli akademickich poza siedzibą Uczelni. Ponownej analizy i refleksji wymaga również skład organu inicjującego działania doskonalące, tj. Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Jednocześnie dokonana przez ZO analiza pozwala stwierdzić, że System w odniesieniu do części elementów, które obejmuje, umożliwia identyfikację słabszych stron procesu kształcenia oraz w sposób realny inicjuje podejmowanie działań naprawczych i doskonalących, np. w odniesieniu do kadry prowadzącej proces kształcenia oraz zasobów materialnych. Jednostka nie monitoruje aktualności czy kompletności informacji przekazywanych studentom, a są w tym zakresie niedociągnięcia, gdyż studenci skarżyli się na brak aktualnych informacji na stronie internetowej.

ZO PKA proponuje ocenę częściowo w ramach kryterium 6 ze względu na nieobjęcie funkcjonowaniem WSZJK: projektowania efektów kształcenia i ich zmian, prowadzonej polityki kadrowej, monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu

do przedmiotów teoretycznych, tematyki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, a także monitorowania *ex post* metod weryfikacji efektów kształcenia odnoszących się do przedmiotów teoretycznych. Ponadto uzasadnieniem dla proponowanej przez Zespół oceny jest fakt, że tematyka niektórych prac dyplomowych nie wpisuje się w pełni w kształcenie na kierunku architektura wnętrz, a także niewyeliminowanie praktyki organizowania konsultacji przez niektórych nauczycieli akademickich poza siedzibą Uczelni, co wskazuje jednoznacznie na niepełną skuteczność WSZJK. Dodatkowo zastrzeżenia ZO wzbudza skład Zespołu ds. Jakości Kształcenia, iluzoryczny udział studentów w procesie monitorowania, oceny i doskonalenia jakości kształcenia, a także zwieszenie monitorowania losów zawodowych absolwentów pomimo deklarowanych, w dokumencie wprowadzającym System, działań w tym zakresie

4. Zalecenia

- Włączenie do składu Zespołu ds. Jakości Kształcenia większej liczby osób niepiastujących funkcji kierowniczych, co z pewnością przyczyni się do wdrożenia w działania WSZJK liczniejszej grupy reprezentantów kadry oraz zapewni inne spojrzenie na pewne aspekty kształcenia na wizytowanym kierunku, być może odmienne od perspektywy osób funkcyjnych.
- Ustalenie przez Senat wytycznych dotyczących programów, w tym planów studiów.
- Objęcie działaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia projektowania efektów kształcenia i ich zmian.
- Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań służących pozyskiwaniu informacji o stopniu osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych *ex post*. Informacje pozyskiwane w tym procesie powinny być systematycznie analizowane i służyć doskonaleniu stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.
- Zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań, które umożliwią skuteczne monitorowanie tematów prac dyplomowych w zakresie ich zgodności z kierunkiem architektura wnętrz, np. wprowadzenie przeglądu tematów prac dyplomowych przed ich zatwierdzeniem przeprowadzanego przez Radę Wydziału lub Zespół ds. Jakości Kształcenia.
- Odnosząc się do monitorowania i doskonalenia systemu weryfikacji efektów kształcenia w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych, zaleca się podjęcie działań związanych z monitorowaniem jego funkcjonowania *ex post*, np. poprzez analizę prac etapowych, pytań egzaminacyjnych, zagadnień problemowych, zadanych projektów etc. w kontekście trafności ich doboru w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia.
- Podjęcie przez Senat uchwały w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów, a następnie objęcie tego obszaru funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
- Biorąc pod uwagę zadeklarowaną w dokumencie wprowadzającym WSZJK ocenę losów zawodowych absolwentów, Jednostka powinna wznowić badania w tym zakresie. Zaleca się również kontynuację jednorazowego badania przeprowadzonego wśród praktykodawców, którego celem było pozyskanie ich opinii nt. przygotowania studentów do realizacji zleconych zadań i ew. sugestii doskonalących w tym zakresie. Zdaniem ZO jest to szczególnie istotne w kontekście planowanego rozpoczęcia kształcenia w ramach profilu praktycznego.
- Dostosowanie kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich do specyfiki kierunku architektura wnętrz, w tym w szczególności uwzględnienie w kryteriach oceny działalności artystycznej.
- Objęcie działaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia prowadzonej polityki kadrowej.
- Zintensyfikowanie działań związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem środków wsparcia dla studentów. Dotychczas stosowane rozwiązania nie są w pełni skuteczne w kontekście dostosowywania środków wsparcia do potrzeb studentów, np. dotychczas nie udało

się wyeliminować praktyki organizowania konsultacji przez niektórych nauczycieli akademickich poza siedzibą Uczelni.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Mocne strony.

1. Wysoki poziom kadry prowadzących, wywodzących się z różnych uczelni – daje to studentom szerokie, jak na stopień licencjacki, kwalifikacje zawodowe – zarówno w zakresie politechnicznym jak i artystycznym. (Cytat z raportu samooceny.)

Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe reprezentują wysoki poziom własnej twórczości zweryfikowany posiadanymi stopniami w zakresie sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk projektowych. Sam ten fakt nie gwarantuje osiągnięcia przez studentów „szerokich kwalifikacji zawodowych”. Wysokie kwalifikacje nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe są mocną stroną jednostki.

2. Wysokie kwalifikacje absolwentów, o czym świadczą: wysoki i wyrównany poziom prac dyplomowych oraz wysoki odsetek kończących edukację w uczelni, których dorobek doceniany jest na studiach II stopnia w innych placówkach oraz na rynku pracy. (Cytat z raportu samooceny.)

Jednostka nie prowadzi monitorowania losów absolwentów. Została podjęta taka próba jednak przyniosła niereprezentatywne wyniki i dalszych badań zaniechano (opis w punkcie 5.1.5 niniejszego raportu). Zatem stwierdzenie dotyczące „wysokich kwalifikacji” absolwentów nie znajduje uzasadnienia.

3. Wystawy i wydarzenia artystyczne, których inicjatorem jest Wyższa Szkoła Humanistyczna. Dają one studentom szansę na zaistnienie w sferze kulturalnej, mobilizują do dalszego rozwoju oraz pozytywnego postrzegania swoich możliwości i kompetencji. Dla kadry naukowej stanowią one istotną pomoc w podnoszeniu kwalifikacji. (Cytat z raportu samooceny.)

Jednostka stara się wspierać studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim oraz otoczeniem społecznym i gospodarczym na miarę swoich skromnych możliwości. Jednakże studenci te możliwości oceniają jako niespełniające ich oczekiwań (opis w punkcie 5.3 niniejszego raportu).

4. Otwartość na współpracę z uczelniami zagranicznymi: wymianę studencką, odbywające się prezentacje sposobu funkcjonowania i filozofię uczelni z Niemiec, Hiszpanii, Rumunii i innych, wspólne inicjatywy i kontakty interpersonalne. (Cytat z raportu samooceny.)

Z przedstawionych wyżej faktów potwierdzenie znalazła informacja dotycząca wymiany studenckiej. Wymiana taka jest realizowana w ramach programu Erasmus+ (opis w punkcie 5.2 niniejszego raportu).

5. Własny budynek. (Cytat z raportu samooceny.)

Posiadanie własnego budynku jest mocną stroną. Jednakże kryterium dotyczące infrastruktury jednostki zostało spełnione częściowo (opis w punkcie 4 niniejszego raportu).

Słabe strony.

1. Zróżnicowanie poziomu kandydatów na studia pod względem indywidualnych predyspozycji i umiejętności, wymagające od kadry nie tylko szczególnego zaangażowania oraz odpowiedzialności, ale również dostosowania programu do możliwości wszystkich studentów. (Cytat z raportu samooceny.)

Jednostka, nie prowadzi – zgodnie z decyzją założyciela Uczelni – żadnej formy testów i egzaminów wstępnych na oceniany kierunek (opis w punkcie 1.6.1 niniejszego raportu). Należy

zauważyć, że w uwagach jakie zostały przekazane jednostce po poprzedniej ocenie przez PKA w roku 2011 znalazło się zalecenie dotyczące wprowadzenia egzaminu wstępnego. Zalecenie to nie zostało zrealizowane. Równocześnie jednostka trafnie diagnozuje, jako słabą stronę zróżnicowany poziom kandydatów. Wprowadzenie odpowiedniego systemu kwalifikacji na studia zapobiegłoby temu zjawisku.

2. *Relatywnie niewielka ilość osób, tak w minimum kadrowym, jak i w pozostałym gronie wykładowców, dla których Wyższa Szkoła Humanistyczna jest podstawowym miejscem pracy. (Cytat z raportu samooceny.)*

Zdecydowanie słabą stroną jest konsekwentnie zła polityka kadrowa prowadzona przez jednostkę dotycząca zarówno struktury kadry jak i jej stabilności.

3. *Skromne wciąż wyposażenie niektórych pomieszczeń w odniesieniu do infrastruktury technicznej, brak modelarni czy innych pracowni warsztatowych. (Cytat z raportu samooceny.)*

Raport z wizytacji zawiera potwierdzenie diagnozy jednostki w punkcie 4.

4. *„Osamotnienie” kierunku Architektura wnętrz, który jest obecnie jedynym prowadzonym w uczelni. (Cytat z raportu samooceny.)*

Fakt „osamotnienia” bardzo mocno rzutuje na akademicki wymiar funkcjonowania jednostki (brak wymiany myśli, doświadczeń, brak zjawiska synergii charakterystycznego dla współistnienia różnych środowisk akademickich).

Szanse.

1. *Zainteresowanie studiami osób innych narodowości, w szczególności ukraińskiej. (Cytat z raportu samooceny.)*

Z jednej strony stanowi to szansę (głównie w wymiarze ekonomicznym) z drugiej strony stanowi zagrożenie stworzenia odizolowanej jednostki ze „specjalnym” programem studiów dostosowanym do potrzeb grupy osób nie konkurujących na lokalnym rynku pracy.

2. *Rosnąca świadomość i wymagania społeczne, związane z profesjonalnym projektowaniem wnętrz użyteczności publicznej i prywatnej, mebli i przestrzeni o charakterze informacyjnym. (Cytat z raportu samooceny.)*

Nie wiadomo czy opisane zjawisko jest szansą dla tej jednostki. Wysokie wymagania dotyczące kompetencji absolwentów mogą spełnić tylko najlepsze ośrodki akademickie o wysokich aspiracjach i standardach. Porównanie strategii rozwoju Uczelni z roku 2011 i z roku 2016 nie wskazuje na taki wektor zmian (opis w punkcie 1.1 niniejszego raportu).

3. *Przekazywana w środowisku branżowym dobra opinia o kwalifikacjach zawodowych absolwentów.*

4. *Zainteresowanie kolejnych uczelni zagranicznych podjęciem współpracy z Wyższą Szkołą Humanistyczną we Wrocławiu.*

To rzeczywiście dobre szanse, ale tylko wtedy gdy staną się podstawą do sformułowania podtrzymujących i stymulujących te zjawiska działań (na przykład realizowanej strategii rozwoju).

Zagrożenia.

1. *Problemy z naborem wynikające z niżu demograficznego. (Cytat z raportu samooceny.)*

2. *Relatywnie mała otwartość podmiotów gospodarczych w regionie na podejmowanie głębszej współpracy. (Cytat z raportu samooceny.)*

3. *Duża konkurencja na rynku usług edukacyjnych. (Cytat z raportu samooceny.)*

4. *Ograniczenia dla pracowników uczelni publicznych związane z podejmowaniem pracy w kolejnych*

placówkach. (Cytat z raportu samooceny.)

Wymienione zagrożenia zostały zdefiniowane poprawnie. Powinny stać się podstawą do opracowania strategii rozwoju, której wciąż brakuje.

Dobre praktyki

Brak.